

Kalotaszentkirály Község Híradója

Reményekkel, tervekkel teli tavasz...

A községi híradó húsvéti számának a megjelenésével nagy szeretettel köszöntöm községünk minden kedves lakóját. Egy tél után ismét a tavasz kopog reménykeltően az ablakon egy új kezdet kellemes érzésével. Kellemes érzés, amint a téli álmok zord birodalmából szabaduló tavasz mindannyiunkat körülvesz, a megújulás reménységével, színes virágaival, enyhítve az egyhangú fásasztó hétköznapi terheit.

Hagyományainkhoz híven ebben a lapszámban hozzuk nyilvánosságra a 2023-as év költségvetési mutatóit, mind a bevételi oldalt, mind a kiadásokat.

Ez alkalomból köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik megtiszteltek jelenlétükkel a falugyűléseken, és érdeklődve figyelték beszámolóinkat, gondjainkat, terveinket.

Azok kedvéért, akiknek nem sikerült eljutni ezekre a falugyűlésekre, megpróbálom röviden vázolni az ott elhangzottakat.

A Kalotaszentkirály Község Híradóját 780 példányban, 2 nyelven, színesben jelentetjük meg, remélve, hogy minden háztartásba eljut, így hatékonyan tudjuk tartani a kapcsolatot az önkormányzat és lakosság között.

Meg szeretném jegyezni, ami a számokból is kiderül, hogy saját jövedelmünk (adók, illetékek) az összköltségvetésünk elenyésző százalékát teszi ki. A különbözetet a megyei, országos, valamint vissza nem térítendő európai uniós költségvetésből sikerült kiegészíteni. A gyűlésen beszámoltunk a fontos tudnivalókról, szociális törvénykezésekről, a mezőgazdasági irodával kapcsolatos tudnivalókról, rendőrségről, szemétyűjtési és elszállítási problémáiról, valamint elmondtuk az adókkal és illetékekkel kapcsolatos tudnivalókat is.

Rövid és középtávú beruházásaink, terveink:

- * Végéhez közeledik a község földgázhálózatának kiépítési munkálata. A beruházás összértéke 8.000.000 euró. A beruházás keretén belül több mint 31 km gázhálózat kerül megépítésre, aminek keretén belül több mint 1000 ingatlan és

Plin de proiecte și speranțe...

Cu ocazia apariției în acest an a primului număr al Jurnalului Comunei Sâncraiu vreau să salut pe toți locuitorii comunei.

Prin editarea acestui ziar încercăm să ținem legătura și mai strânsă între administrația locală și cititorii noștri. Conform obiceiurilor în primul număr care apare în fiecare an, dăm publicității execuția bugetară pe anul 2023 atât la partea de venituri cât și la partea de cheltuieli, precum și unele probleme cu care ne confruntăm, respectiv viața culturală, sportivă, educațională și religioasă a comunității. Tot în acest număr enumerăm hotărârile adoptate de Consiliul Local de la apariția ultimului număr de anul trecut precum și anunțurile importante care ne guvernează ca și comunitate.

La o analiză mai atentă putem observa din cifrele de buget pe anul 2023 că veniturile proprii ale primăriei care se obțin din impozite pe proprietate (curți, construcții, grădini și terenuri agricole extravilan, mașini) și diferite taxe, venituri din chirii și concesiuni reprezintă un mic procent din bugetul total. Celelalte fonduri au fost obținute de la Consiliul Județean Cluj, din bugetul de stat și din fonduri europene nerambursabile.

Din semnalele pe care le deținem înțelegem că jurnalul comunei este citit cu interes, tocmai din acest motiv ne străduim să ajungă în fiecare gospodărie.

Vreau să mulțumesc celor care ne-au onorat cu prezența la adunările populare la început de an, care au avut loc în toate localitățile comunei și informarea noastră a fost urmărită cu mare interes. Au fost dezbătute probleme și proiecte de viitor ale comunei Sâncraiu.

Am informat pe cei prezenți de impozitele și taxele pentru anul 2024, informații importante în colectarea selectivă a deșeurilor. S-au discutat probleme din domeniul agriculturii cu privire la înhirierea pășunilor comunale și gospodărirea în domeniul silviculturii, a noilor informații pe linie de stare

közintézmény épületéhez kerül el a földgáz a községhez tartozó 5 faluban. A tulajdonosokat a mérőrendszerrel csak a belső hálózat megépítésének anyagi vonzata fogja terhelni.

- * Jól haladnak a munkálatok az új kultúrotthonunk építését illetően, melyet az Országos Befektetési Vállalat (C.N.I.) finanszíroz. A beruházás összértéke 3.000.000 euró. Az épület kétszintes, 1133 négyzetméter összterületű, ahol helyet kap előadóterem, könyvtár, olvasósoba, gyakorlóterem és terem a szabadidős tevékenységek gyakorlására. A munkálatok májusban kezdődtek, befejezési határidő 2 év. A befektetés megvalósítása 80%-os.
- * Elkészültek a technikai tervek és az építkezési engedélyeket is beszereztük a Nemzeti Helyreállítási és Reziliencia program által megnyert 446.000 euró finanszírozást biztosító beruházásra, melynek keretén belül két elektromos autó töltéséhez szükséges állomást, a bicikliútra napelemes világító-testeket, térfényelő kamerarendszerünk kibővítését, információs kapuk létrehozását finanszírozzák. Következnek a munkálatok kivitelezésének a közbeszerzései és a vásárlások lebonyolítása.
- * Sikeresen pályáztunk és a finanszírozási szerződést is aláírtuk a Nemzeti Helyreállítási és Reziliencia terv keretén belül az Ady Endre Szakiskolát új bútorzattal, didaktikai anyagokkal, digitális eszközökkel történő felszereléséhez. A finanszírozás értéke több mint 300.000 euró vissza nem térítendő támogatás. Ebből az összegből informatika labor, 13 tanterem (óvodai, elemi, alsó-, közép- és szakosztály), egy multidiszciplináris (fizika; kémia; biológia; földrajz.) labor, egy pszichopedagógiai kabinet, egy nyelv- és kommunikációs kabinet, egy tornaterem, valamint egy- a szakmai gyakorlatot szolgáló műhely a szakiskolások számára. Köszönet illeti a pedagógusokat a sikeres pályázat elkészítésében és benyújtásában nyújtott munkájukért. Számítunk munkájukra a projekt lebonyolítása során is.
- * Pályázatot nyújtottunk be az Energiaügyi Minisztériumhoz egy napelempark kiépítésére, amiből fedezni tudnánk a szükséges elektromos áramot az önkormányzat-hoz tartozó épületek számára és a közvilágításra is.
- * Megvalósíthatósági tanulmányt készítettünk néhány kövezett bekötőút és utca korszerűsítésére. Pályázatunkat a januári hónap folyamán nyújtottuk be. Jelenleg a pályázat elbírálása van folyamatban.
- * Tanulmányokat és dokumentációkat készítettünk a magyarókereki, malomszegi, kalotadamosi, jákótelki kultúrotthonok felújítása érdekében. Reményeink szerint finanszírozási lehetőséget is találunk.
- * Sikerült folytatni a kivitelezési munkálatokat a Kalotapatakon a gátrendszer építésénél, aminek a Nagyváradi Körös Vízügyigazgatóság a tulajdonosa.
- * Tanulmányt készítettünk a községközpontba az elektromos hálózat földbe történő elhelyezéseért. Jelenleg a tervezésre és kivitelezésre folynak a közbeszerzési procedurák. Ezen beruházások rengeteg önköltséget igényelnek, melyekre reményeink szerint megoldást találunk.

Megköszönöm a község lakóinak a segítségét, megértését, továbbra is számítunk közreműködésükre.

Az elmúlt nők napja, a közelgő anyák napjára való tekintettel az ünnepelteknek erőt, jó egészséget, minden elképzelhető jót kívánok.

A közelgő húsvéti ünnepek alkalmából a Helyi Tanács, a Polgármesteri Hivatal és a magam nevében kívánok áldott ünnepelést, a lányoknak sok locsolót, a legényeknek sok pirostojást, mindannyiunknak kellemes húsvéti ünnepeket.

**okl. mérnök, jogász Póka András György
polgármester**

civilă și succesiuni, probleme de asistență socială, activitatea desfășurată de serviciul voluntar de pompieri, a echipei de fotbal Voința Sâncraiu precum și informații cu privire la activitatea lucrătorilor de la postul de poliție Sâncraiu și a medicului de familie.

Am prelucrat probleme legate de înființarea rețele de gaze naturale în comuna Sâncraiu. Am prelucrat obiectivele pe termen scurt și mediu ale primăriei în vederea îmbunătățirii calității vieții, pentru a mări confortul cetățenilor care să ducă la mărirea nivelului de trai a populației.

Având în vedere că primăvara ne bate la ușă și fiecare gospodar își face planuri și eu încerc să schițez câteva din obiectivele propuse pentru acest an.

- * La investiția: *"Inființare rețea de alimentare cu gaze naturale în comuna Sâncraiu, Județul Cluj"* valoarea investiției este de 8 milioane euro și este finanțat prin Programul Național Anghel Saligny. Prin proiect se va realiza alimentarea cu gaze naturale a satelor Alunișu, Brăișoru, Domoșu, Horlacea, Sâncraiu. Lungimea totală a rețelei va fi de peste 31 de km, cu stație de reglare și măsurare. Prin proiect vor fi racordate toate imobilele și clădirile Instituțiilor Publice din Comuna Sâncraiu. Cele peste 1000 de brașamente și blocuri de măsură vor fi finanțate în cadrul proiectului, urmând ca pentru proprietarii de imobile să rămână doar cheltuielile pentru realizarea rețelei și instalației interioare. Lucrările sunt în curs de finalizare.

- * La investiția: *"Construire și dotare cămin cultural în Sat Sâncraiu Nr. 330-331-332, Comuna Sâncraiu, Județul Cluj"* valoarea investiției este de 3 milioane euro și este finanțat prin Compania Națională de Investiții (CNI), cu o suprafața utilă totală 1133 mp. Este o clădire cu parter și mansardă și cuprinde: sală spectacole, bibliotecă, sală de lectură, sală de repetiții și două săli pentru activități recreative. Clădirea este prevăzută cu pereți, geamuri și uși izolate termic și fonic. Are o arhitectură specifică ținutului Călața. Studiile respectiv proiectul tehnic au fost întocmite de comuna Sâncraiu. Data începerii lucrării a fost mai 2023, data prevăzută de finalizare 2 ani. Lucrările sunt executate în procent de 80%.

- * La investiția: *"Asigurarea de sisteme pentru TIC comuna Sâncraiu, județul Cluj"* cu includerea în proiect a achiziționării și amplasării pe domeniul public al comunei a 2 stații de reîncărcare (4 puncte de reîncărcare) pentru vehicule electrice. Valoarea investiției este în suma de 446.000 euro finanțat prin Programul Național de Redresare și Reziliență, apelul de proiecte PNRR/2022/C10 fondul local. Prin implementarea investiției se va realiza achiziționarea următoarelor elemente de mobilier urban inteligent:

- Corpuri de iluminat public cu panouri solare pentru pista de bicicletă. Realizarea unei rețele de supraveghere a zonei prin camere de siguranță în zona pistei de biciclete;
- Extinderea rețele de camere de supraveghere prin montarea unui număr de 9 camere, cu echipamentele accesorii și de stocare aferente;
- Achiziția unei drone de supraveghere;
- Achiziția și punerea în funcțiune a unor elemente de mobilier urban inteligent, reprezentate de bănci SMART și de module digitale pentru informare publică;
- Realizarea unui sistem informativ prin personalizarea unui soft pentru aparatul de lucru al primăriei, compus dintr-o interfață pentru interacțiunea cu cetățenii. Procedurile de achiziție pentru servicii sunt finalizate, urmând procedurile de achiziție de lucrări și furnizare. Lucrările vor fi începute imediat ce condițiile meteo ne vor permite.

- * La investiția: "Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a Școlii Profesionale "Ady Endre" Sâncraiu, din județul Cluj" finanțat prin Programul Național de Redresare și Reziliență PNRR C15. Proiectul are o valoare nerambursabilă de peste 300.000 Euro. Proiectul cuprinde dotarea cu echipamente digitale, materiale didactice și mobilier: a unui laborator de informatică, a 13 săli de clasă (nivel învățământ: preșcolar, primar, gimnazial, profesional), a unui laborator multidisciplinar (fizică, chimie, biologie, geografie), a 3 cabinete școlare (un cabinet psihopedagogic, o sală de sport, un cabinet de limbă și comunicare) respectiv a unui atelier de practică pentru nivelul profesional. Procedurile de achiziție sunt în derulare.
- * Am depus cerere de finanțare la Ministerul Energiei în vederea obținerii unei finanțări pentru "Înființarea unei capacități de producție a energiei electrice din sursă solară pentru acoperirea consumului propriu în comuna Sâncraiu". Valoarea investiției este de 250 mii euro, cu o capacitate de producție de 180 kW, din care se va acoperi consumul de energie electrică a primăriei, a școlii, a bazinului de înot, a patinoarului acoperit, a cantinei cu internat și a iluminatului public. Așteptăm să fim convocați pentru semnarea contractului de finanțare cu Ministerul Energiei.
- * La sfârșitul lunii ianuarie am depus o cerere de finanțare pentru proiectul "Modernizare drumuri și străzi în comuna Sâncraiu, jud. Cluj" la AFIR.
- * Pentru studiile întocmite "Creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice, pentru obiectivul de investiții, cămin cultural Brășoru, Alunișu,

Domoșu, Horlacea, com. Sâncraiu, jud. Cluj" încercăm să găsim surse de finanțare. Valoarea investiției pentru cele patru cămine culturale este de 1,3 milioane euro.

- * Sperăm că vor continua lucrările la amenajarea barajului în amonte de Sâncraiu pe valea Călata, precum și decolmatarea Văii Călata în localitatea Brășoru în colaborare cu Administrația Bazinală Crișuri Oradea.
- * La investiția: "Modernizarea rețelei electrice și de date de distribuție în loc. Sâncraiu, com. Sâncraiu Jud. Cluj" Etapa1 și etapa 2. Valoarea investiției este de 2,5 milioane euro finanțat prin buget local și Electrica. Sunt în derulare achizițiile publice pentru proiectarea și execuția investiției. Lucrările vor cuprinde trecerea în subteran a rețelei electrice de joasă tensiune și a rețelei de internet, precum și schimbarea stâlpiilor de iluminat public.

Aceste investiții enumerate au nevoie de sume foarte mari de bani reprezentând contribuția proprie a comunei. Sperăm că vom găsi soluții pentru obținerea acestor sume.

În încheiere vreau să mulțumesc locuitorilor comunei pentru sprijinul și înțelegerea lor. Ne bazăm și în continuare pe colaborarea exemplară dovedită.

Cu ocazia zi internațională a femeii nu de mult trecută tuturor sărbătoritelor doresc sănătate, fericire și numai bine.

Cu ocazia apropiatelor Sărbători de Paști în numele Consiliului Local, al Primăriei și al meu personal vă doresc un Paște Fericit, HRISTOS A ÎNVIAT!

**Ing. Jur. Póka Andrei-Gheorghe
primar**

Marile mesaje ale Învierii

Într-un anumit timp, Spania avea monede pe care era scris: "Nec plus ultra", adică "Până aici, dincolo nu se mai poate". Ea stăpânea atunci ambele coaste ale Gibraltarului, strămoștoare ce face legătura între Marea Mediterană și Oceanul Atlantic. Pe atunci se credea că dincolo de nesfârșitul apelor oceanului nu se mai găsește uscat. Însă a venit vremea când Cristofor Columb a descoperit America. Inscritia de pe monede a trebuit să fie schimbată în "Plus ultra".

Dacă ar fi să aplicăm aceste cuvinte la învățătura creștină am putea zice că până la Iisus și la Învierea Sa, pe toate

mormintele ar fi trebuit să fie scris: "Dincolo de mormânt, nu mai este nicio nădejde." După Învierea Sa însă, lucrurile s-au schimbat: "Dincolo de mormânt, există nădejde."

Sărbătoarea Învierii Domnului aduce în sufletul fiecărui creștin această nădejde. Dar, bazându-ne pe faptele femeilor mironosițe, observăm că Învierea Domnului ne mai aduce încă trei mari mesaje:

1. Mesajul curajului. Evanghelia de la Matei ne relatează că atunci când aceste femei s-au dus să vestească ucenicilor că mormântul este gol, au fost întâmpinate de Iisus, care le-a încurajat cu cuvintele: „Nu vă temeți” (Mat. 28,9-10). Aceste cuvinte, spun unii teologi apar de 365 de ori Sfânta Scriptură. Pentru fiecare zi din an suntem încurajați să nu ne temem că El este cu noi în orice încercare a vieții.
2. Mesajul comisionării, al trimiterii. Din același text observăm că după ce a rostit aceste cuvinte, Mântuitorul le-a trimis să spună și celorlalți ucenici despre învierea Lui (Mat.28,10). Cuvintele "duceți-vă" sunt valabile și astăzi pentru orice suflet care vestește lumii pe Hristos și puterea învierii Lui
3. Mesajul conformării. Ce mai observăm de la femeile mironosițe? Observăm faptul că, după ce le-a trimis să spună ucenicilor despre Învierea Lui, ele au ascultat (Mat. 28,11). În toată istoria mântuirii, oamenii lui Dumnezeu au biruit lumea și păcatele ei, datorită faptului că au ascultat de Cuvântul lui Dumnezeu. Așa să facem și noi, iar la vremea convenită când Dumnezeu va strânge roadele secerișului, să fim aflați și noi în turma Lui cea aleasă.

Având în minte cuvintele acestea, doresc tuturor creștinilor din comuna Sâncraiu, să aibă parte de fericire, de pace, de bucurie și de puterea Învierii Domnului nostru Iisus Hristos. Hristos a Înviat !

Pr. Rus Eusebiu
Preot ortodox Sâncraiu

Húsvéti gondolatok

**„Meggzabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt egész életükben rabok voltak”
/Zsidókhoz írt levél 2,15/**

Néhány héttel ezelőtt kisebb műtéten estem át. Előre készültem lelkileg is az „eseményre”. Körülbástyáztam magam reménységet adó igékkel, tudtam, hogy a gyülekezetből is többen imádkoznak értem, jöttek a bátorító üzenetek és az esti ige által is hatalmas biztatást kaptam az Úrtól: „Semmiért se aggódjatok...” /Filippi 4,6/

Ahogy az érzéstelenítésre várva ültem a műtőasztalon, a műtősnővér egyszer csak felém fordult és azt kérdezte:

– Fél?

Hirtelen végigcikázott agyamban a gondolat: Vajon miért érdekel? Talán megugrott a vérnyomásom? Valami nincs rendben? Talán lát rajtam valamit? Egyáltalán félhet-e a hívó ember? Valójában mit érzek?

Tudtam, hogy nincs okom a félelemre, mert velem van az Úr, de valahol mélyen mégis megtaláltam magamban az érzést, hogy mégis félek.

– Kissé igen – válaszoltam.

„Ó én nyomorult ember, kicsoda szabadít meg engem...?” (Róma 7,24) – jutott eszembe Pál apostol kiáltása. „Ha félek is Benned bízom!” (Zsoltárok 56,4) – nyugtatott meg a zsoltáros. Most így visszatekintve, hite erősítő tapasztalat volt.

Félelem – mindennapjaink ve árója. Minden félelem alapja a haláltól való félelem és valahol nagyon mélyen, lelkünk legmélyén rejtőzik. A Zsidók 2,15 szerint a haláltól való félelem miatt az ember rab. Ketrecebe van zárva és hiába próbálja szétfeszíteni a rácsokat, saját erejéből ez nem megy. Pedig rengeteg próbálkozás van, kezdve a tagadástól, a örök ifjúságot sejtető ránctalanító krémeken át a csodákat ígérő külföldi praktikákig. De minden hiába, a halálfélelem börtönajtaja nem nyílik ki.

Vagy mégis?

A fentebb idézett igevers Jézus Krisztusról beszél, aki azért jött, hogy meggzabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt rabok. Húsvét hajnalán lehullt a lakat a halál börtönajtájáról. Jézus feltámadt, győzött az Élet a halál felett. A következő történet jól szemlélteti ezt:

George Thomas lelképásztor húsvét reggelén, amikor a zsúfolt templomban felment a szószékre, egy régi, rozsdás, rozoga madárkalitkát vitt magával és letette a szószék párkányára. Persze mindenki meglepődve nézte és kíváncsian várta, mi fog itt történni. A prédikáció így kezdődött:

„Amikor tegnap végigmentem az utcán, szembe jött velem egy gyermek, és a kezében lóbálta ezt a madárkalitkát. A kalitka alján három kis veréb lapult, reszketve a hidegtől és a félelemtől. Megállítottam a fiút és megkérdeztem:

– Na, mit viszel magaddal?

– Csak ezt a három szerencsétlen madarat – felelte.

– Aztán mit kezdesz velük? – kérdezősködtem.

– Hazaviszem őket és szórakozom velük – felelte. – Kihúdom a tollaikat, hadd verdessenek kétségbeesetten, vagyis halálra rémítem őket. Élvezni fogom.

– De előbb-utóbb beleunsz majd. Utána mit csinálsz velük?

– Ó, van otthon két macskánk – mondta a fiú -, azok szeretik a madárhúst. Megtetem őket velük.

Hallgattam egy kicsit, aztán ismét megszólaltam:

– Fiam, mennyit kérsz a madarakért?

– Nem kellenek magának ezek a vacak, szürke, mezei madarak. Még énekelni sem tudnak.

Még csak nem is szépek.

– Mennyit akarsz értük? – kérdeztem ismét.

A fiú végignézett rajtam, mintha megboldondultam volna, aztán megmondta az árat: tíz dollár. Kivettem a zsebemből a tíz dollárt, és odaadtam a gyereknek. A fiú letette a kalitkát a földre, és egy pillanat alatt eltűnt.

Én aztán felemeltem a madárkalitkát, elvittem a közeli parkba, ott letettem, kinyitottam az ajtaját, és szabadon engedtem a madarakat.”

Miután Thomas prédikátor elmondta a kalitka történetét, mindjárt egy másik történetbe kezdett:

„Egy nap Jézus és a Sátán között párbeszéd folyt. A Sátán büszkén dicsekedett:

– Az egész emberiséget a kezem közé kaparintottam. Csapdát állítottam nekik olyan csalétekkel, amelynek nem tudnak ellenállni. Mind az enyémeik!

– Mi a terved velük? – kérdezte Jézus.

– Szórakozni fogok velük. Megtanítom őket arra, hogy gyűlöljék és kínozzák egymást; hogy részeskedjenek és kábítózzanak; hogy fegyvereket és bombákat találjanak fel, és öljék meg egymást. Nagyon fogom élvezni – mondta a Sátán.

– Mit csinálsz majd velük akkor, ha elegend lesz a játékból!

– Megölöm őket! – felelte a Sátán.

– Mennyit kérsz ezekért a tönkretett emberekért? – érdeklődött tovább Jézus.

– Nem kellenek neked ezek az emberek! Nem jók semmire! Megveszed őket, ők pedig csak gyűlölni fognak. Leköpnék, megkínoznak és megölnék. Nem kellenek ők neked!

– Mennyit kérsz értük? – kérdezte újból Jézus.

A Sátán végignézett Jézuson és megvető gúnnyal mondta:

– A véreDET, az összes könnyedet és az egész életedet kérem értük!

Jézus így szólt:

– Megegyeztünk!

Azután kifizette az árat. . .”

Ezzel George Thomas fogta a madárkalitkát és a döbent csendben lement a szószékről.

(Ismeretlen szerző)

/Forrás: boldogságfalva.hu/a-kalitka//

Húsvét öröme: a halálfélelem rabságából ki lehet jönni a feltámadás boldog bizonyosságára. A lehetőség adott, Jézus megszerezte.

**„Nincs már szívem félelmére, nézni sírom fenekére,
Mert látom Jézus példájából, mi lehet a holtak porából.
Szűnjetek meg kétségeim, változzatok félelmeim,
Reménységgé, örömmé, mert nem alszom el örökké.”**

/Református énekeskönyv 233. ének/.

**Minden kedves olvasónak
Áldott Húsvéti Ünnepet kívánok.**

Lukács Endre
református lelképásztor
Kalotaszentkirály-Zentelke

Hotărârile adoptate de Consiliul Local al Comunei Sâncraiu în perioada decembrie 2023 – februarie 2024

Hotărârea nr. 88. Rectificarea bugetului local

Hotărârea nr. 89. Aprobarea modificării Art. 2 și Art. 3. din HCL nr. 68/23.10.2023, privind aprobarea documentației tehnico-economice, faza proiect tehnico-economic, faza proiect tehnic, a detaliilor de execuție și a de vizului general actualizat pentru obiectivul de investiție – Realizarea infrastructură TIC în zona pistei de biciclete din localitatea Sâncraiu- în cadrul proiectului " Asigurarea de sisteme TIC pentru Comuna Sâncraiu, județul Cluj". Aprobata pentru finanțare prin Planul Național de redresare și Reziliență – Componenta C10 – Fondul local.

Hotărârea nr. 90. Rectificarea bugetului local

Hotărârea nr. 91. Aprobarea principalilor indicatori tehnico-economici actualizati al obiectivului de investitii si transferarea unei parti din valoarea cofinantarii de la bugetul local la bugetul de stat privind proiectul: **"ÎNFIINȚARE REȚEA DE ALIMENTARE CU GAZE NATURALE ÎN COMUNA SÂNCRAIU, JUDEȚUL CLUJ"**

Hotărârea nr. 92. Aprobarea rețelei unităților de învățământ în comuna Sâncraiu pe anul școlar 2024 – 2025.

Hotărârea nr. 93. Modificarea coeficienților și stabilirea salariilor de bază pentru funcționarii publici și personalul contractual din cadrul aparatului de specialitate al primarului comunei Sâncraiu.

Hotărârea nr. 1. Aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2024 și aprobarea bugetului instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii al anului 2024, aprobarea utilizării în anul 2024 a excedentului bugetar al anului 2023 pentru finanțarea secțiunii de dezvoltare.

Hotărârea nr. 2. Reactualizarea „Planului de analiză și acoperire a riscurilor”

Hotărârea nr. 3. Aprobarea „Regulamentului de organizare și funcționare a Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență a comunei Sâncraiu”

Hotărârea nr. 4. Aprobarea **Planului anual de actiune** privind serviciile sociale acordate in anul 2024.

Hotărârea nr. 5. Aprobarea Planului local de acțiuni și lucrări de interes local în Comuna Sâncraiu pe anul 2024.

Hotărârea nr. 6. Însușirea Acordului de cooperare privind organizarea și funcționarea serviciului audit public intern,

Hotărârea nr. 7. Aprobarea cotizației anuale pentru "Asociația Grupul de Acțiune Locală Napoca Porolissum"

Hotărârea nr. 8. Aprobarea unor cheltuieli pentru lucrări de decolmatare din albia Văii Călata.

Hotărârea nr. 9. Aprobarea contractării unei finanțări rambursabile interne în valoare de 3.000.000 .

Hotărârea nr. 10. Aprobarea introducerii în domeniul public al Comunei Sâncraiu a investiției "Construire patinoar auto-sustenabil acoperit in localitatea Sâncraiu, Comuna Sâncraiu, Județul Cluj".

Hotărârea nr. 11. Darea în administrare a unor bunuri imobile, proprietate publică Comunei Sâncraiu, către Școala Profesională „Ady Endre” Sâncraiu, com Sâncraiu.

Hotărârea nr. 12. Constatarea încetării, înainte duratei normale a mandatului, a calității de viceprimar a domnului Péter György-Árpád, ca urmare a demisiei.

Hotărârea nr. 13 - Execuția bugetară la 31 decembrie 2023.

Hotărârea nr. 14. Revocarea HCL cu nr. 78/14.11.2023, privind aprobarea reorganizării aparatului de specialitate al primarului comunei Sâncraiu, începând cu 01 noiembrie 2023, în conformitate cu Legea nr. 296/2023, privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung.

Hotărârea nr. 15. Revocarea HCL cu nr. 82/07.12.2023, privind aprobarea susținerii financiare a ASOCIAȚIEI SPORTIVE FOTBAL CLUB VOINȚA SÂNCRAIU, pentru activitatea sportive desfășurată de echipa de fotbal pentru sezonul de toamnă 2023.

Hotărârea nr. 16. Aprobarea reorganizării aparatului de specialitate al primarului comunei Sâncraiu, începând cu 01 ianuarie 2024, în conformitate cu Legea Nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung.

Hotărârea nr. 17. Aprobarea susținerii financiare a ASOCIAȚIEI SPORTIVE FOTBAL CLUB VOINȚA SÂNCRAIU pentru activitatea sportivă desfășurată de echipa de fotbal pe anul 2024.

Hotărârea nr. 18. Aprobarea P.U.Z. pentru ELABORARE PLAN URBANISTIC ZONAL PENTRU PARCELARE ȘI SCHIMBARE DE FUNCȚIUNE URBANISTICĂ, CONSTRUIRE ANSAMBLU PATRU CASE RURALE ȘI CLĂDIRE MULTIFUNCȚIONALĂ , realizată de S.C. ABERLAND RURAL EVENTS S.R.L., Sâncraiu nr. 18.

Hotărârea nr. 19. Aprobarea modificării HCL Nr. 22/23.03.2023 privind aprobarea închirierii prin atribuire directă a pășunilor disponibile aflate în proprietatea publică a Comunei Sâncraiu.

Hotărârea nr. 20. Aprobarea prețului de pornire la licitația de masă lemnoasă pe picior.

Hotărârea nr. 21. Aprobarea lucrărilor pe domeniul public și privat al Comunei Sâncraiu pentru investiția STAȚIE DE BAZĂ PENTRU SERVICII DE COMUNICAȚII ELECTRONICE, realizată de S.C. RCS&RDS S.A.

Conținutul acestor hotărâri pot fi studiate la afișierul primăriei.

CONSILIUL LOCAL

A 2023-as ÉV KÖLTSÉGVETÉSE

A 2023-AS ÉV BEVÉTE	-lej-	A 2023 - AS ÉV KÖLTSÉGEI	-lej-
Épületadó:	116.089	A helyi tanács működésére	1.596.030
- magánszemélyek	62.144	- fizetések (alkalmazottak, tanácsosok)	1.098.951
- jogi személyek, cégek	53.945	- működési költségek	474.052
Területadó:	235.241	- beruházási költségek	
- magánszemélyek	60.173	- óvoda játszótere	23.027
- jogi személyek, cégek	1.552	Egyéb költségek – virág	92.344
- külterület	173.516	Kamat	59.855
Gépjárműadó:	156.010	Tűz- és lakosságvédelem	4.355
- magánszemélyek	123.342	Tanügy, iskola	325.536
- jogi személyek, cégek	32.668	- működési költségek	207.479
TULAJDONJOGI ADÓK ÖSSZESEN	507.340	- ösztöndíjak	111.033
Bérleti díjak	74.470	- CES-es gyerekek (sajátos törődést igénylő gyerekek)	1.804
Helyi adminisztratív adók, illetékek	4.661	- beruházási költségek:	
Működési engedélyek illetéke	4.900	- az óvoda átfedése	5.220
Büntetések, bírságok	33.998	Kultúra, egyházak, sport	1.040.083
Közjegyzői illetékek	44.766	- egyházak, kultúra, foci egyesület működése	101.279
Szemétdíj	1.532	- egyházak, egyesületek támogatása	45.000
Más jövedelmek	32.070	- hitelkamatláb	150.000
SAJÁT JÖVEDELEM ÖSSZESEN	703.737	- beruházási költségek	
Jövedelemadók visszaosztása	614.437	- korcsolya pálya építése	743.804
A jövedelemadókból visszaosztott összeg	1.445.182	Szociális és más segélyek	678.383
A Kolozs Megyei Tanács alapjából átutalt összeg	407.410	- szellemi fogyatékosok gondozói fizetése	36.914
ÁFA visszaosztása:	1.613.000	- szellemi fogyatékosok gondozói illetéke	565.497
- az iskola fenntartási költségei,		- fűtéstámogatás	75.972
a fogyatékosokat gondozók bérei	807.000	Vízellátás	14.397
- költségvetés-kiegészítés	806.000	- beruházások	14.397
Földalapú támogatás APIA	120.233	Közvilágítás	186.581
Fűtéstámogatás	79.536	- működési költségek	78.121
Állami támogatás - Anghel Saligny(gázvezeték)	12.063.773	- beruházási költségek	
Juttatás - PNRR (Nemzeti Helyreállítási és reziliencia program)	223.244	- munkálatok	108.460
Juttatás - ANCP (Országos földhivatal és ingatlanhirdető ügynökség)	55.844	Egyéb szolgáltatások a lakhatási,	
Juttatás - FEADR (Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap) ...	784.469	szolgáltatási és fejlesztések területén	
ÖSSZES BEVÉTEL 2022-BEN	18.110.865	- beruházási költségek	256.244
SAJÁT JÖVEDELEM 2023-BAN		- TIC (információs és kommunikációs) rendszer a község számára ..	223.244
BEVÉTELEK		- saját fogyasztás fedezésére napenergiával előállított	
- kultúrházak, lakodalmas terem bérlése	6.960	- villamosenergia előállítása rendszer	33.000
- községi legelők bérlése	390.401	- gázhálózat	
- faeladás	705.762	- a földgázellátó hálózat kiépítése	12.832.589
- szemétdíj	270.280	Örök	48.540
ÖSSZES BEVÉTEL	1.373.403	- bérek, fizetések	48.540
KÖLTSÉGEK		Mezőgazdaság	55.844
- üzemanyag-költségek	22.280	- szolgáltatások (külterület telekelése) ..	55.844
- hitelkamat	18.743	Közlekedés	47.059
- hitel részlet	46.301	- utak, hidak fenntartása (sánc- és közterületkaszálás)	47.059
- kultúrotthonok és lakodalmas terem		Egyéb költségek – pályázatok	59.500
fenntartása (áram, víz)	5.379	ÖSSZES KÖLTSÉG 2023- BAN	17.297.340
- szemétszállítás részkifizetés	112.227	MEGMARADT ÖSSZEG 2023-ban	813.525
- erdők őrzése	97.131	MEGMARADT ÖSSZEG AZ ELŐZŐ ÉVEKBŐL	117.627
- mezei utak és hidak karbantartása,		ÖSSZESEN MEGMARADT ÖSSZEG	931.152
patak meder takarítása	88.635	HITEL	
- malom és a mellette lévő raktár átfedése	55.392	BEVÉTEL	2.426.050
ÖSSZES KÖLTSÉG 446.088		KIADÁS	2.426.050
MEGMARADT ÖSSZEG 2023-ban	927.315	- korcsolyapálya építése	2.426.050
MEGMARADT ÖSSZEG AZ ELŐZŐ ÉVEKBŐL	830.679		
ÖSSZESEN MEGMARADT ÖSSZEG	1.757.994		

A HELYI TANÁCS

BUGETUL ANULUI 2023

VENITURILE BUGETULUI LOCAL ÎN ANUL 2023 - lei -

Impozit pe clădiri:	116.089
- persoane fizice	62.144
- persoane juridice	53.945
Impozit pe teren:	235.241
- persoane fizice	60.173
- persoane juridice	1.552
- extravilan	173.516
Impozit pe mijloace de transport	156.010
- persoane fizice	123.342
- persoane juridice	32.668
TOTAL IMPOZITE PE PROPRIETATE	507.340
Venituri din concesiuni și închirieri	74.470
(Romtelecom, Sanitur, dispensar, bloc specialiști, U.M.)	
Taxe locale	4.661
(taxă timbru, taxă legalizare, taxă firmă, taxă mijloace lente etc.)	
Taxe și tarife pentru elib. licențe și autorizații	4.900
Taxă eliberare certificat fiscal	1.710
Venituri din amenzi	33.998
Impozit din taxe notariale	44.766
Taxă salubritate.....	1.532
Alte venituri, taxe judiciare de timbru	32.070
TOTAL VENITURI PROPRII	703.737
Cote defalcate din impozitul pe venit	614.437
Sume alocate din cote defalcate din impozitul pe venit .	1.445.182
Sume repartizate din Fondul	
la dispoziția Consiliului Județean	407.410
Sume defalcate din TVA	1.613.000
- cheltuieli materiale școlă, indemnizație handicap ...	807.000
- pentru echilibrare buget local	806.000
Sume primite de la APIA	120.233
Subvenții pentru ajutor lemne	79.536
Subvenții de la bug de stat – Anghel Saligny (rețea gaz) ..	12.063.773
Alocări de sume - PNRR	223.244
Sume alocate din bugetul ANCP	55.844
Sume primite de la FEADR 784.469	
TOTAL VENITURI ÎN ANUL 2023	18.110.865

AUTOFINANȚATE ÎN ANUL 2023

VENITURI

- închirieri cămine culturale și sală festivități	6.960
- utilizarea pășunilor comunale	390.401
- vânzare masă lemnoasă	705.762
- taxa de salubritate	270.280

TOTAL VENITURI

CHELTUIELI

- combustibil (benzină, motorină)	22.280
- dobândă împrumut	18.743
- rata împrumut	46.301
- întreținere cămine culturale, sală festivități	5.379
(curent electric, consum apă, dif. materiale)	
- colectarea deșeurilor plată parțială	112.227
- pază fond forestier	97.131
- reparații drumuri de câmp;	
podețe, curățare albie	88.635
- reabilitare acoperiș;	
clădirea morii și magazia de pe lângă moară	55.392

TOTAL CHELTUIELI

EXCEDENT în anul 2023

EXCEDENT - anii precedenți

TOTAL

CHELTUIELILE BUGETULUI LOCAL ÎN ANUL 2023 - lei -

Autorități executive	1.596.030
- cheltuieli de personal	1.098.951
- bunuri și servicii	474.052
- cheltuieli de capital:	
- achiziționarea echipamente de joacă	
pentru grădiniță	23.027
Alte servicii publice generale: flori	92.344
Dobânzi	59.855
Protecția civilă și protecția contra incendiilor	4.355
Învățământ	325.536
- bunuri și servicii	207.479
- burse elevi	111.033
- copii CES (cu cerințe educaționale speciale)	1.804
- cheltuieli capital:	
- acoperiș grădiniță	5.220
Cultură, sport, religie:	1.040.083
- cheltuieli materiale - cultură, sport, religie	101.279
- cofinanțare biserici, asociații	45.000
- rata împrumut	150.000
- cheltuieli de capital:	
- construire patinoar	743.804
Asistență socială:	678.383
- salarii asistenți handicap	36.914
- indemnizații pentru pers. cu handicap	565.497
- ajutor de încălzire	75.972
Alimentare cu ape.....	14.397
- contribuții la realizarea unor serv. de ineres local	14.397
Iluminat public,.....	186.581
- bunuri și servicii	78.121
- chelt. de capital :	
- lucrări de trecere în subteran a LEA joasă tensiune	28.999
Alte servicii în domeniile locuințelor, serviciilor și dezvolt. comunale	
- cheltuieli de capital	256.244
- asigurarea de sisteme TIC pentru Com. Sâncraiu	
(sistem de informare și comunicare)	223.244
- înființarea unei capacități de producție	
a energiei electrice din sursă solară	
pentru acoperirea consumului propriu	33.000
Alimentare cu gaze	
- înființare rețea de alimentare cu gaze naturale ..	12.832.589
Paznici	48.540
- chelt. de personal	48.540
Agricultură	55.844
- bunuri și servicii	55.844
Transporturi:	47.059
- drumuri și poduri - lucr. de întreținere	47.059
Alte acțiuni economice - proiecte 59.500	
TOTAL CHELTUIELI PE ANUL 2023 17.297.340	
EXCEDENT în anul 2023	813.525
EXCEDENT - anii precedenți	117.627
TOTAL	931.152
ÎMPRUMUTURI	
VENITURI	2.426.050
CHELTUIELI	2.426.050
- construire patinoar.....	2.426.050

FONTOS TUDNIVALÓK

ANUNȚURI IMPORTANTE

A község lakosait érintő fontosabb tudnivalók:

• **A 3/2020-as helyi tanácshatározat alapján mindenki köteles a birtoka körül rendben tartani a közterületet (utca, sánc, járda, kapu, kerítés, patak part stb). Ellenkező esetben 1.000-tól 2.500 ig terjedő bírság róható ki. Nem cél bírságotolni, hanem a karbantartás a fontos.**

• A 74/2023-as Önkormányzati Határozat alapján a 2024-es évre megszabott környezetvédelmi illeték (szemétdíj) **150 lej /személy/év**. Aki 2023. december 31-ig betöltötte 80-dik életévét, a szociális segélyben részesülők **100 lej/személy/év**, a család harmadik gyereke, aki tanulás vagy munka miatt nem tartózkodik itthon (kivéve a családfőt) mentesül a szemétdíj kifizetésé alól. Akinek van tulajdona, (épülete) a községben és nem itt lakik valamint a vendégfogadók szemétdíja **150 lej/év**.

• A 2024-es évre is minden család megkapta a szelektív (műanyag) hulladékgyűjtésre és szállításra vonatkozó naptár/programot.

• A Szentkirályon, Zentelkén és Kalotadámoson elhelyezett fémtartályba lehet tenni a használt ruhákat és lábbeliket, a Caritas osztja szét a rászorulóknak.

• **Tilos** a mezőgazdasági szerszámok és építkezési anyagok (kivételt képeznek, akik érvényes építkezési engedéllyel rendelkeznek) közterületen való tárolása. Ellenkező esetben 50 /gép/nap és 10 /m³ építkezési anyag/nap, bírság szabható ki.

• A járdák a gyalogos közlekedés érdekében épültek, ezért tilos a gépjárművekkel a járdán parkolni. A gyalogosok a járdákon közlekedjenek!

• Az erdei út és a mezei utak tisztán tartása és épségben maradásá érdekében, mindenkit megkérünk, hogy ne szántsa be a sáncokat, lehetőleg letakarított, tiszta mezőgazdasági szerszámokkal, szekerekkel közlekedjenek rajtuk. Ellenkező esetben az 53/2014-es Önkormányzati Határozat alapján 50-től 500 ig terjedő bírságot szab ki a Polgármesteri Hivatal.

• Az augusztus 4–9 között megrendezésre kerül a Nemzetközi Népzene- és Néptánc-tábor. Az ingyenes oktatásra csak a községben lakó, az Ady-Endre Szakiskolában tanuló, valamint a nagyszülőknél nyaraló gyerekeket tudják fogadni, a hatékony oktatás érdekében.

• Építkezési hulladékanyagokat csak a hivatal vezetőségének értesítése után lehet elszállítani és elhelyezni a kijelölt helyekre.

• **A 3/2018-as Önkormányzati Határozat** alapján mindenki köteles rendben tartani háza homlokzatát. Az érintetteknek felszólítást küldtünk, mely alapján tavaly év végén, aki nem végezte el a szükséges munkálatokat, épületadója 500%-kal növekedett, valamint bírság is kiroható.

• **Közterületen tilos az alkoholfogyasztás!**

• A mezei utak és az erdei út mentén, valamint a Kő-hegy tavaknál figyeljünk a tisztaságra, sőt megkérjük, jelezzék a szemelődőket!

• A jelenlegi törvénykezés szerint **tilos** a mezőgazdasági területek, növényi hulladékok (levelek, ágak) és bármilyen szemét égetése. Kérünk mindenkit a törvény betartására. (Az új törvény szerint mindez bűncselekménynek számít, valamint a büntetés elérheti a 15.000 t). A környezetvédelmi hatóság gyakori, rendszeres ellenőrzést végez.

• Minden településen az ágakat a kijelölt helyre vigyék!

• A közterületen levő virágágak kapálásakor vigyázzunk az elültetett tulipánhagymákra!

• Felhívjuk a figyelmet, hogy akinek van kutyája, tartsa a saját telkén, ne kerüljön a közterületre. A 155/2021-es sürgősségi kormányrendelet 13. cikkelye alapján, kötelező a kutyák sterilizálása, mikrocsippezése és oltása, ellenkező esetben 2.000-10.000 bírság szabható ki.

• Az áramszolgáltató hibabejelentési hívószáma:0264-929

Ezen célok megvalósítása érdekében, kérjük az Önök megértését és támogatását!

A HELYI TANÁCS

Câteva măsuri și recomandări importante pentru cetățenii comunei:

• Conform HCL nr. 3/2020, cetățenii, proprietarii de imobile pe teritoriul comunei Sâncraiu, sunt obligați pentru curățirea și întreținerea străzii, spațiului din fața imobilului, șanțului, trotuarului, imobilului, împrejmuirii acestuia. În caz contrar, se poate aplica amendă contravențională între 1.000 și 2.500.

• Conform Hotărârii Consiliului Local nr. 74/2023, taxa de mediu pe anul 2024 este în valoare de 150 lei/an/persoană. Persoanele cu vârsta peste 80 de ani (impliniți până la 31 decembrie 2023) și beneficiarii de venit minim de incluziune plătesc 100 lei/an/persoană. Sunt scutiți familiile începând cu al treilea copil din fiecare familie, elevii plecați pentru studii și persoanele plecate pentru muncă în anul 2024 cu excepția capului de familie. Cei care au imobil (casă) dar nu locuiesc în comună precum și pensiunile agroturistice plătesc 150 lei/an.

• Fiecare gospodărie a primit calendarul/programul pentru colectarea și transportul deșeurilor reciclabile (plastic) pentru anul 2024.

• Hainele și încălțămintele de care nu avem nevoie, se colectează în recipientele așezate în Sâncraiu, Zam și Domoșu. Aceste ajutoare sunt administrate și distribuite nevoiașilor de Caritas.

• Este interzisă parcare utilajelor agricole și depozitarea materialelor de construcții (exceptând cei care au autorizație de construire) pe domeniul public al comunei. Nerespectarea se pedepsește cu amendă contravențională, astfel: 50 /utilaj/zi și 10 /mc material/zi.

• Trotuarele s-au construit pentru circulația pietonilor, astfel este interzisă parcare cu autovehicule pe trotuare. Pietonii să circule pe trotuare!

• Pentru menținerea stării bune și curățeniei drumului forestier și a drumurilor de câmp, vă rugăm să nu distrugeți șanțurile, să circulați cu utilaje și atelaje curățite. În caz contrar, conform HCL nr. 53/2014 Primăria va sancționa contravențional cu amendă de la 50 la 500 .

• Tabăra internațională de dansuri și cântece populare va avea loc în perioada 4–9 august, unde pot fi instruiți gratuit copiii care locuiesc în comună sau sunt în vacanță la bunici.

• Transportul și depozitarea materialelor și deșeurilor de construcții se poate face în locurile special amenajate, numai după anunțarea prealabilă a conducerii Primăriei.

• Conform Hotărârii Consiliului Local nr. 3/2018, sunt obligați toți cetățenii să întrețină fațada casei. S-au trimis somațiile celor vizați, la sfârșitul anului trecut. Acelor proprietari care nu au executat lucrările, li s-a majorat impozitul până la 500% și totodată pot fi amenzați.

• **Este interzis consumul de alcool pe domeniul public!**

• Vă rugăm să păstrăm curățenia de-a lungul drumurilor de câmp, a drumului forestier și în jurul lacurilor Horaița, chiar să ne contactați dacă observați persoane care lasă mizerie.

• Conform Legislației în vigoare, este interzisă arderea terenurilor agricole, resturilor vegetale (frunze, crengi) și orice tip de deșeu. Acestea constituie infracțiune și amenda poate fi chiar 15.000 . Garda de mediu efectuează controale dese.

• În fiecare sat crengile să transportați la locurile stabilite de primărie.

• La întreținerea, săparea rondourilor de flori de pe domeniul public să avem grijă de bulbiile de lalele.

• Vă atragem atenția ca, proprietarii de câini să țină câinii în curte, să nu ajungă pe domeniul public. Conform art.13 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 155/2021 sterilizarea, microciparea și vaccinarea câinilor este obligatorie. Amenzile sunt cuprinse între 2000 și 10000 .

• Numărul de telefon la electrica deranjamente este 0264-929.

Pentru realizarea și respectarea acestora, apelăm la înțelegerea și sprijinul Dumneavoastră!

CONSILIUL LOCAL

Tisztelt ünneplők és emlékezők, kedves diákok.

Nagy örömmel és sok szeretettel köszöntök mindenkit március idusának 176-ik évfordulója alkalmából, és a Gyarmathy Zsigmond Ösztöndíj 21-ik, a Keresztes-ösztöndíj 2-ik átadási ünnepségén, itt a „Kalota partján” az Ady Endre által megcsodált „*pompás magyarok*” földjén. S hogy az itteni magyarok nem csak pompások, de bátor harcosok is, ezt legjobban az ösztöndíj névadója Gyarmathy Zsigmond és fivére Miklós bizonyították.

De ugyancsak bizonyította ezt Magyarókerke egykori iskolájának volt tanítója Keresztes Károly is, aki negyedszázadig volt tanító Magyarókerkén. Közben nevelt hat gyereket, és még az I. világháborúban is ki kellett vegye a részét, ahol akkor is császárok, királyok, cárok marakodtak a nagyobb koncert, ártatlan emberek millióit küldve „vágóhídra”. Keresztes tanító legkisebbik fia, az 1919 március 9-én Magyarókerkén született Sándorról is elmondhatjuk, hogy az alma nem esett messze a fájától. Ő nyolc gyereket nevelt fel, melyet úgy kezdett, hogy a legnagyobbikat 1944 őszén csecsemőként úgy menekítette Kolozsvárról a pisztollyal hadonászó részeg szovjet katonák között. Aztán következett neki és családjának a sötét kommunista időszak, amikor ő lett az egyik bizalmi összekötő Márton Áron püspök és a magyarországi keresztény értelmiség között. A rendszerváltás hajnalán már túl a hetedik X-en, fiatalos lendülettel vetette bele magát az átalakulás folyamatába. Alapítója és első elnöke lesz a KDNP-nek, majd a rendszerváltott kormány vatikáni nagykövete lett. Íme a bizonyíték, hogy munkával, kitartással még a kicsi református kalotaszegi faluból is el lehet jutni egészen a Vatikánig. Talán ő az egyetlen olyan nagykövet a Vatikán történetében, akit református pap keresztelt, és már nagykövetként a Vatikánban az első titkára egy unitárius volt. Méghozzá annak a Vékás Domokosnak a fia, akit kolozsvári főkonzulként 1988 augusztusában, a Ceasescu-diktatúra egyik napról a másikra utasított ki az országból.

Nagy öröm számunkra, hogy az egykori magyarókerkei tanító leszármazottjai visszatértek hozzánk úgy is, mint a diákösztöndíj rendszeres támogatói. Sőt a tavaly a Keresztes Család megalapította a Keresztes-ösztöndíját. Magam is köszöntöm a néhai magyarókerkei tanító dédunokáját, Keresztes Áront, aki édesanyjával és lányával itt van közöttünk.

Édesanyja személyében, viszont nem mást köszönhetünk, mint Zakariás Ágnes asszonyt, akinek édesapja, Zakariás József, az Aranycsapat tagja volt. Sőt akik figyelik a híradásokat, azok azt is tudják, hogy az idei évet Zakariás emlékévé nyilvánították szülővárosa, Budafok kezdeményezésére, születésének századik évfordulója alkalmából, melynek épp e napokban, március 5-én volt a nyitó ünnepsége. Erre mondják, hogy kicsi a világ.

Visszatérve 1848–49-re, további jelentős évfordulók vannak ehhez kapcsolódva. 175 éve írta Petőfi Sándor tőlünk 5 km-re, Bánffyhunyon azt a versét, mely örök emléket állít Bem József tábornoknak. S hogy mennyire bíztak Erdély népei, szegény népei Bem apóban, arra legjobb bizonyíték, hogy Cezar Boliac író/költő, havasalföldi forradalmár is a *România solidară* című versében 175 éve így köszöntötte Bem tábornokot.

„Halljátok? A Nagy Tűzér Új Romániát ígér!

Ausztria elbukott. Román, lengyel és magyar Láncot többé nem akar S elűzi a zsarnokot. Teljen borral a pohár: Bem apó előttünk jár.”

Azt a Bem tábornokot, aki 230 éve született a lengyelországi Tarnow városában. Aki főparancsnoka volt nemcsak

Petőfinek, Vasvárinak, de a Gyarmathy-fivéreknek is, és aki holnap, március 11-én lesz 175 éve, hogy honvédjeivel elfoglalta, visszavette Nagyszebent a cári-császári csapatoktól.

S ha már évfordulók és emlékekről esett szó, feltétlenül meg kell említenem, hogy idén emlékezünk két olyan magyar királylányra: a 800 éve született Árpád-házi Kingára és a 650 éve született Anjou Hedvigre, Nagy Lajos király lányára. Egyik lengyel királyné, másik lengyel királynő lett, majd a XX század utolsó éveiben mindkettőt szentté avatta a Lengyel Pápa. S az a tény, hogy e szentek emlékévé gondolatának ötlete a református Kalotaszegről indult, bizonyítja legjobban, hogy mi itt nemcsak hirdetjük, de próbáljuk a gyakorlatba is átültetni az ökumenizmust és transzilvanizmust. Azokat az értékeket, melyek vallásokon és határokon átívelve nem a megosztást, hanem az összefogást, nem a háborút, hanem a békét hirdetik.

S ezen értékekre nagy szükségünk is lesz, mivel idén több választás előtt állunk, úgynevezett szuperév van, mindenki készül a megmérettetésre. Hallhattuk a kívánságot, *„Legyen a brüsszeliak között is néhány európai.”* A magam részéről itt a Kalota partjáról ezt annyival egészíteném ki, hogy a brüsszeli európaiak között legyen minél több erdélyi magyar képviselő. Erre nemcsak történelmi jogunk, de reális esélyünk is van. Történelmi jogunk és örökségünk, melyre éppen Ferenc pápa hívta fel a figyelmünket a 2019-es romániai látogatása alkalmával, a balázsfalvi homíliájában, amikor óvott a megosztottságtól:

„Olyan hangok ezek, amelyek félelmet és megosztottságot keltenek, eltörölni és eltemetni akarják a legértékesebb örökséget, melyet ez a föld világra hozott. Eme örökség részeként gondolkodj például az 1568-as tordai egyezményre, amely büntetett minden radikalizmust, és Európában az elsők között mozdította elő a vallási toleranciát.”

És reális esélyünk is lehetne, hogy kettő helyett akár 4–5 EU-s képviselőnk is legyen, ha Erdély magyarsága, és a székelek, akik e percekben éppen vonulgatnak, olyan arányban vonulnának a szavazásra is, mint például teszik azt Kalotaszentkirály község polgárai.

Záró gondolatként: 175 éve, hogy a Petőfi által is megénekelte világszabadság egéről nagy hirtelen letűnt három üstökös: Gábor Áron, Vasvári Pál és Petőfi Sándor. Mivel is zárhatnám e köszöntőmet a szuper évre készülve, mint egy Petőfi idézettel, mely nem áll messze Krisztus tanításától sem, s mely hitelesítette az előbbieken említett három üstökös életújtát is:

*„Ha férfi vagy, légy férfi,
Legyen elved, hited,
És ezt kimondd, ha mindjárt
Véreddel fizeted.”*

Méltóságteljes ünneplést kívánok!

Póka András György polgármester beszéde, a Gyarmathy Zsigmond Ösztöndíj átadási ünnepségén, Kalotaszentkirályon, 2024. március 10-én.

Oktatunk és nevelünk

Az Ady Endre Szakiskola tevékenységei

Tavasszal újjászületik az élet. Ahogy világosodnak a reggelek, hosszabbodnak a napok, úgy ébred fel újra a természet is téli álmából. A tavasz érkezése ünnep, melyben ott van az újjászületés - minden újjászületése. Legyen szó egy kis hóvirágról, egy rügyet hajtó gyümölcsfáról, de akár az emberek lelkéről is, minden új ruhába öltözik, minden újjászületik.

GRAESER JÓZSEF

Kedves Diákok, tisztelt Szülők!

A teljesség igénye nélkül néhány dolgot megosztanék veletek, Önökkel.

Január-március tantárgyversenyek hónapjainak sorolható be. Hermann Ottó-verseny, magyar anyanyelvi versenyek egész sorozata, ének, rajz stb. Büszkék vagyunk az elért eredményekre, sokoldalú, tehetséges diákjainkra.

Bekapcsolódtunk a Fenntarthatósági Témahét programsorozatba, amelyet a magyarországi Alapértékek Kft. szervez. A 2024-es Fenntarthatósági Témahétben részt vevő határon túli pedagógusok képzésére is eljutott iskolánk küldöttsége.

A program első fontos eseménye a 2024. február 20-án megszervezett Képzők képzése volt, amelyet idén a budapesti Barabás Villában tartottak.

Folytatásként, iskolánk a Gál Kelemen Oktatási és Módszertani Központtal együttműködve képzést szervezett közel 30 pedagógusnak március 15-16. között. Előadók: Péter-György Árpád elnök – Silvanus Ökológiai Egyesület, Cservid Levente-Imre biológianár – Petőfi Sándor Elméleti Liceum Székelyhíd, dr. Halbritter András Albert – Iskolaker-

Fenntarthatóság Témahét Képzés résztvevői

tekért Alapítvány munkatársa, a Széchenyi István Egyetem oktatója, Török Tímea-Éva biológianár és Okos-Rigó Dénes fizikatanár – Ady Endre Szakiskola.

A ZöldOkos Kupán a diákok csapatban versenyeznek, s nagy intenzitással zajlik a Föld-napi kisdolgozatok versenye is.

A szakoktatás reklámozását idén is elkezdtük, s töretlenül harcolunk azért, hogy jövőre is indulhasson kilencedik osztály, hisz ez lenne az egyik alapfeltétele annak, hogy véglegesen is jóváhagyassuk a szakoktatást.

A polgármesteri hivatal támogatásával egy nagyobb horderejű pályázat által új bútorzat, laborfelszerelések, műhelyek valósulhatnak meg. A közbeszerzés még folyamatban van. Ugyancsak a polgármesteri hivatal segítségével újul az elemi osztályosok udvara. Januárban új informatikalabort avattunk, valamint felújult az igazgatói iroda is. Iskolakertünk fóliaházzal bővült.

Mindenkinek köszönjük a bárminemű segítségnyújtását. Érezzük, hogy szívükön viselik iskolánk fennmaradását, fejlődését.

Külön cikk foglalkozik a Gyarmathy Zsigmond-ösztöndíjjal, melynek átadási ünnepségére idén iskolánk tornatermében került sor. A Gyarmathy Zsigmond-mellszobor „leköltözött” pár hónapra iskolánkba, míg az új kultúrotthon és park körüli munkálatok befejeződnek.

Április 6-án szeretnénk megszervezni a Kalotaszéki Jótékonyossági Bált. Remélem, mindenki várja már ezen eseményt.

A közelgő húsvét alkalmával, a magam és az iskola munkaközössége nevében áldott ünnepet kívánok!

Okos-Rigó Dénes
igazgató

Kedves olvasók, kérjük, kövessék tevékenységeinket az iskola Facebook oldalán:
<https://www.facebook.com/adyendre.iskola.7>

Fenntarthatóság Témahét Képzés

Nyílt nap A KALOTASZÉKI KIRÁLYI ADY ENDRE SZAKISKOLÁBAN

Gyere el, ismerd meg az iskolát!

2024.
május
16-17-én

A nyílt nap programjából:

- a tanárok bemutatkozása;
- az iskolai és kollégiumi épületek megtekintése;
- ebéd, azaz ízelítő a szakiskola étkeztetéséből;
- a beutazás, bentlakás, oktatás és egyéb kérdések megbeszélése a szülőkkel.

A nyílt napok idejére a szállást és étkezést az iskola biztosítja a szülők részére is.

Szeretettel várjuk az érdeklődőket!

Jelentkezni lehet május 1-ig, a 0264 257593 telefonszámon.

Januárban új informatikalabort avattunk

Az új informatikalabor

Nőnap ünnepély az Ady Endre Szakiskolában

*„Mostanában hangosabban zengenek a cinegék,
nefelejcszín köntösében tavaszt ígér már az ég.
S bár a nap még gyéren hinti melengető sugarát,
fehér bársony ünnepelőbe öltözött a hóvirág.”*

Szalai Borbála *Nőnap üzenet* című versének sorai arra intenek, hogy megérkezett a rügyeket mozdító, virágokat előcsalogató, szívet és lelket melengető tavasz. A természet újjáéledése szorosan összefonódik a tavasz egyik kedves ünnepével, a nőnappal, március 8-cal. Ilyenkor felköszöntjük a számunkra kedves hölgyeket, és kifejezzük az irántuk érzett hálánkat és szeretetünket egy szál virággal, apró meglepetéssel, puszival vagy öleléssel. Erre a fontos napra az óvodások és kisiskolások is nagy izgalommal készültek, verseket, énekeket tanultak és szorgalmasan készítették a meglepetéseket az édesanyáknak és nagymamáknak. Aztán eljött a várva-várt nap!

Az óvodában rendhagyó módon ünnepeltük a nők napját. Tavasztündér látogatott el hozzánk és a tavasz színeit hozta ajándékba a gyerekeknek. Miközben megpróbáltuk megfejteni, melyik szín hogyan is jelenik meg a természetben, megfigyeltük, hogy milyen gondoskodó környezetre is van szükségük a növényeknek ahhoz, hogy fejlődni tudjanak, mint a földre, mely tápálékot nyújt, napfényre, mely meleget ad, vízre és levegőre. Így értették meg a gyerekek, hogy nem csak a növényeknek van szükségük gondoskodásra, hanem nekik is, és ez a gondoskodás nem más, mint a szülői szeretet. Hogy kifejezzék hálájukat az édesanyáknak, lelkesen szavalták el a kedves köszöntőket és énekelték el az énekeket. Majd miután padlóképekben kifejezték, hogy mivel ajándékoznák meg édesanyjukat, átadták a nagy szeretettel készített képeslapokat is az édesanyáknak és nagymamáknak.

Tavasztündér az óvodában

Az előkészítő-IV. osztályos gyerekek táncos-verses-énekes összeállítással készültek az édesanyák, nagymamák megörvendeztetésére. Tavasz lepke-táncot, vidám jelenségeket mutattak be, elhangzottak a nőnap köszöntő versek, énekek, majd hangcsővel és furulyaszóval is kedveskedtek. Az előadás végén pedig átadták a kézimunkákat, amelyeket egész héten gondosan és nagy titokban készítettek, hogy igazi meglepetés legyen az édesanyának és nagymamának.

A kedves kis előadások örömkönnyeket csaltak a közönség szemébe és nem csupán az ajándékok és a versek megéneklése miatt, hanem azért is, mert mindannyiunk szívét átjárta a szeretet, amelyet gyermekeink nap mint nap adnak nekünk.

Szöke-Okos-Rigó Kinga-Emese
óvónő

Furulyaszóval kedveskedtek az édesanyáknak, nagymamáknak

Nőnap előadás

Méltóságteljes forradalmi megemlékezés a Kalota partján

Kalotaszentkirály-Zentelkén ünnepi műsorral emlékezünk forradalmunk és szabadságharcunk 175–176-ik évfordulójára az Ady Endre Szakiskola tornatermében. Vasárnap, március 10-én a tornaterem ünnepi díszbe öltözött, hogy megidézzé szellemét, s hazát biztosítson több forradalom idején élt nemzetek, márciusi ifjaknak, forradalom vezetőinek. De helyet adott politikusoknak, versenyző, ünneplő diákoknak, szülőknek egyaránt. Az idei évben különös szerepet kapott Bem József szabadságharcban való szerepe, a 230 évvel ezelőtt született Bem apó, akiről 175 évvel ezelőtt Petőfi Bánffy-hunyadon így írt az *Erdélyi hadsereg* című versében:

*„Mi ne győznénk? hisz Bem a vezérünk,
A szabadság régi bajnoka!
Bosszúálló fényel jár előttünk
Osztrolenka véres csillaga.”*

„Osztrolenka csillaga” címmel történelmi vetélkedőt tartottunk március 7-én, 8 csapat között. Bemutatták tudásukat, bebizonyították kreativitásukat, költészetben, képzőművészetben, színjátásban. Az ő díjazásukkal vette kezdetét ünnepi együttlétünk. Okos-Rigó Dénes igazgató köszöntése után beszédek hangzottak el, Póka András György polgármestertől, Winkler Gyula, Csoma Botond, Vákár István RMDSZ képviselőitől, nem utolsósorban Kerekes Adelhaida Kolozs megyei főtanfelügyelő helyettes asszonytól. Ezt színesítette a diákok ünnepi műsora. Ebben ezúttal az erdélyi események váltak hangsúlyossá, kiemelve Bem tábornok szerepét és az itt élő nemzetek forradalomhoz való hozzáál-

lását. A *haza mindenkié* címmel igényes előadást láthattunk Pap Ágnes és Márton Mónika tanárnőknek köszönhetően. Ezt követően került sor a Gyarmathy-ösztöndíj 21-ik, míg a Keresztes-ösztöndíj 2-ik alkalommal történő kiosztására a nyertes diákok részére. Ez a díjkiosztás iskolánk egyik legnagyobb eseménye, amely Kiss B. Atilla színművész és Okos Márton falunk szülőtte kezdeményezésére jött létre. Tavaly óta pedig a Keresztes család kezdeményezésére 2 szakiskola-ösztöndíj megpályázására is lehetőség van. Ez olyan motiváló erőt jelent a gyerekeknek, hogy sokszor nehéz dönteni közülük, hogy ki képviselje az iskolát egy-egy verseny alkalmából, mert sokan jelentkeznek. Szép eredményeket értek el, nagyon sok versenyben kitűnően jeleskedtek a diákjaink.

Idén 42 (eddig a legtöbb) tanuló nyújtott be kérelmet az iskola titkárságára. Ebből 22-en tanulmányi ösztöndíjra, 4-en szociális ösztöndíjra, 2-en bentlakói ösztöndíjra, és 14-en Keresztes-ösztöndíjra. Ez utóbbinál, a döntésben figyelembe vettük a szakot tanító tanárok véleményét és a gyerek szakmához való hozzáállását is. Azt, hogy hogyan viszonyulnak az elvégzendő feladatokhoz, van-e bennük szakmai alázat, elkötelezettség, megfelel-e a viselkedésük az elvárásoknak.

Az összes pályázó oklevelekkel bizonyította a tanórán kívül végzett tevékenysége eredményeit. Egy pontrendszer alapján lehetőségük volt saját magukat is pontozni, amit a kuratórium tagjai ellenőriztek. Rengeteg verseny volt, ez meglátszik a pontokból is, ami a tavalyinál is magasabb volt.

Az eredmény alapján kiosztásra került 5 érdem, 1 szociális ösztöndíj és egy bentlakói ösztöndíj az V–VIII. osztályos

Akik 2024-ben, a 21. Gyarmathy Zsigmond Ösztöndíj-átadási ünnepség alkalmával is támogatták az Ösztöndíjat:

Ambrus-Péter Erzsébet és László
Antal Géza
Aurori Melinda és Attila
Bálint Andrea és Jácint
Benk Erika
Benk Szilárd
Böndi Katalin
Búzás Anikó és Jácint
Csoma Botond
Demeter Stefánia Katalin
Dr. Egyed István
Dr. Bogdan Katalin
Ifj. Gábor András
Harrach Péter
Hover Zolt és Judit
Hollik István
Holvényi György

Kacsá Emese és Norbert
Kalotaszegi jótékonyági bái alap
Kelemen Hunor
Keresztes család
Kismihály Boglárka
Kiss B. Atilla
Kolcsár Attila és Ildikó
Kovács Zoltán és Erzsébet
Kövér László
Laczi Levente és Júlianna-Zsófia
Lakatos András és Anikó
László Attila
Lovász András
Lovász Edit és Gál László
Lukács Endre és Margit-Melinda
Mátyás Ibolya
Mihály Erzsébet

Mihályfalvi Katalin
Okos Márton
Okos-Rigó Dénes és Hajnal
Okos-Rigó András-Szabolcs és Orsolya
Okos-Rigó Attila
Pap Ákos és Ágnes
Pécsi L. Dániel
Péter György-Árpád és Mónika-Mária
Póka András-György és Ilona
Preininger Rozália
RMDSZ Kalotaszentkirály
Sztotyori Nagy Áron
Ujvári Edith
Vincze Lóránt György
Vincze-K István és Erzsébet
Vincze-Jancsi István és Tímea
Winkler Gyula

diákoknak, valamint 2 Keresztes-ösztöndíj a szakiskolások számára.

Gyarmathy-ösztöndíjban részesült:

Szőke-Okos-Rigó Csenge, VI. osztály, 997 pont

Okos-Rigó Rózsa, VIII. osztály, 865 pont

Benk Lilla, VIII. osztály, 844 pont

Pap Lilla, V. osztály, 795 pont

Márton László -Máté, V. osztály, 785 pont.

Bentlakói ösztöndíj:

Barabás Nóra, VI. osztály

Szociális ösztöndíj:

Berde Nóra, VII. osztály

Keresztes-ösztöndíj:

Varga Andrea, IX. osztály

Szabó Csongor-Lóránt, X. osztály

Minden lelkes pályázóra büszkék vagyunk, a munkájukra, amit iskolánk hírnevének öregbítésére fordítanak. Akik nem kaptak ösztöndíjat, azok könyv-jutalomban részesültek, az ösztöndíj alap által.

Ünnepi együttlétünket Gyarmathy Zsigmond szobrának koszorúzásával zártuk.

Kovács Erzsébet

tanárnő

Szorgos munkánk gyümölcse

Az elmúlt hónapokban is komoly munkát tudhatunk magunk mögött: terveztünk, szerveztünk, küzdöttünk, bosszankodtunk, szenvedtünk, izgultunk és örültünk az eredményeinknek, a sikereinknek.

Alighogy véget ért a téli szünet, máris jelmezeket fabrikáltunk, verseket írtunk, tanultunk és egy vidám hangulatú farsangi bált tartottunk.

A farsangi multságok idején arra is volt időnk és energiánk, hogy felkészüljünk a XXI. „Fától fáig, verstől versig” Kányádi Sándor versmondó versenyre és elküdjük a legügyesebben szavaló gyerekek kisvideóit Nagygalambfalvára. A szakmai zsűri értékelése nyomán büszkélkedhetünk Juhász Petra- Zsófia III. osztályos tanulónkkal, aki dicséretben részesült a verseny megyei szakaszán.

Szintén februárban ünnepeltük Mátyás király születésnapját. Igazságos királyunk születésnapjára sok szép rajzot

készítettünk. A rajzpályázaton díjat nyert: Vincze Elizabeth Nóra – előkészítő osztály, Imre Regina – 2. osztály, Tököli Regina – 2. osztály, Szőke-Okos-Rigó Kincső – 4. osztály.

A versenyek sorába a reál tárgyak is bekapcsolódtak az elmúlt hónapban. A III. és IV. osztályból a legjobb matematikusok a Zrínyi Ilona Matematikaverseny megyei szakaszán mérték össze tudásukat. Legeredményesebb matematikusunk Kovács Vencel, IV. osztályos tanuló, aki a megyei versenyen 3. helyezést ért el.

A IV. osztályos Csüdöm Adrienn, Kovács Vencel és Szőke-Okos- Rigó Kincső egy csapatba összeállva, hetekig tartó kemény munkával, visszarepült az időben egészen Mátyás királyunk koráig. Ruhákat és vármakettet terveztek, mesét írtak, üzleti tervet készítettek, hogy benevezhessenek a Mathias Corvinus Collégium által szervezett VI. MCC FIT Kaland Tehetségversenyre.

Kolcsár Ildikó

tanítónő

Megosztott öröm

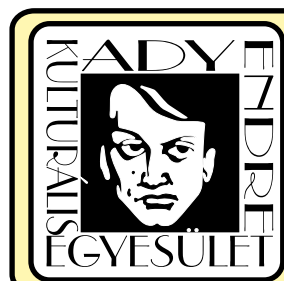
„A megosztott öröm kettős öröm, a megosztott bánat fél bánat.” C. H. Spurgeon szavai jutnak eszembe, ha az elmúlt hetekre gondolok. Bár kevés idő telt el karácsony óta, izgalmakban és örömökben bőven volt részünk. Megtartottuk januárban a XXII. „Fától fáig, verstől versig” Kányádi Sándor versmondó verseny iskolai szakaszát, ahonnan a következő jutottak tovább a megyei szakaszra: Pap Lilla (5. oszt.), Szőke-Okos-Rigó Csenge, Veraart Carsten (6. oszt.) és Csáki Jázmin (7. oszt.). Meglepetésünkre a megyei videóversenyből hárman továbbjutottak az országos szakaszra, így Csenge, Lilla és Carsten a májusban megszervezendő országos szakaszon nemcsak iskolánkat, hanem Kolozs megyét is képviselik Nagyalambfalván.

Február végén Mátyás király születésnapjára emlékezünk, gimnazista diákjaink képregénnyel, versekkel és fogalmazásokkal neveztek be a Kolozsváron meghirdetett versenyre. A következő tanulók részesültek díjban: Barabás Nora, Berde Nóra, Csáki Jázmin, Csüdöm Réka, Lovász Bernadett, Mátyás Antónia, Pap Lilla, Péter Koppány, Szőke-Okos-Rigó Csenge, Tököli Zsanett, Varga Donatella Szandra.

Márciusban került sor a Vidám Verseks Versmondó Versenyének országos szakaszára, ahol iskolánk 6. osztályos tanulója, Veraart Carsten Francis Eduard nagy sikert aratott, 40 versenyzőből az előkelő 3. helyen végzett. Ugyancsak ebben a hónapban ügyeskedtek a Simonyi Zsigmond helyesírási verseny megyei szakaszán Pap Lilla, Vincze Noémi, Szőke-Okos-Rigó Csenge, Mátyás Antónia tanulóink. Pap Lilla (5. oszt.) és Szőke-Okos-Rigó Csenge (6. oszt.) dicsérettel tértek haza. Kimagasló eredményeink között szerepel Okos-Rigó Rózsa (8. oszt.) különdíja, amit Rózsa a *Zászlók, ha lengenek...* Kárpát-medencei esszépályázatra benyújtott írásáért kapott. Életre szóló élmény lehetett a budapesti díjátadó, hiszen éppen március 15-én került rá sor a Nemzeti Múzeumban. A díszvendégek között maga Farkas Bertalan is ott volt, a magyar úrhajós, aki az esszét ihlette.

Drága diákok, köszönöm mindannyiótoknak a sok munkát, lelkesedést! Köszönöm mindenkinek a március 15-ei próbákat, amelyekben ugyanúgy megtaláltuk az örömet. Köszönöm, hogy vagytok, s hogy veletek örülni lehet!

Pap Ágnes
magyartanár

Kérjük,
adója 3,5%-ával
támogassa az

Ady Endre Kulturális Egyesületet!

Denumire entitate nonprofit:
ASOCIAȚIA CULTURALĂ ADY ENDRE

Cod de identificare fiscală al entității nonprofit:
CIF: 6991921

Cont bancar (IBAN):
RO79 RZBR 0000 0600 0782 1827

„Mi, emberek, hihetetlenül kíváncsi természetűek vagyunk, és ez vitt minket előre.”

FARKAS BERTALAN

Magyar remény a Föld felett

Egy éve már, hogy a Naprendszer öt bolygója egyszerre, sorakozva volt látható az égen. Tisztán emlékszem, hogy én és közeli barátom, gyermeki kíváncsisággal adogattuk egymásnak a távcsövet, csodálkozva bámultuk a fejünk felett lévő óriási nagy eget, és azt beszéltük, milyen lenne egyszer onnan fentről lenézni az égre. Azóta szokásommá vált elveszni a csillagokkal felszántott, végtelenbe nyúló sötétségben. Felmerül bennem ilyenkor a kérdés, hogy pontosan mit is nézek. A csillagokat? A néha-néha felbukkanó repülőket? Vagy várok egy hullócsillagra, hogy kívánhassak valamit?

Nemrég döbbsentem rá, hogy ha az eget kémlelem, embereket látok. Persze, nem szó szerint, hanem szimbolikusan, mint ha belenézni egy nagy tömeg emberbe. A fontosakat szűröd ki, akik jelentenek számodra valamit. Ezért van az, hogy amikor az égre tekintek, két lehetőség áll fenn. Vagy hagyom magam elveszni a végtelenségben, vagy megpróbálom megtalálni azt a kb. hat embert, aki éppen most a semmiben lebeg. Az a hat ember sok eséllyel ugyanolyan gyermeki kíváncsisággal bámul ránk vissza. Már az, hogy fentről visszanez ránk egy ember, óriási dolognak tűnik, de az, hogy éppen egy magyar ember van legalább 278 km-rel a fejünk fölött, az már igazán elképesztő. Márpedig 44 évvel ezelőtt az ország kisgyerekeire egy magyar úrhajós tekintett vissza.

Ő volt Farkas Bertalan, aki magyarként – a világ nemzetei sorában hetedikként – a szovjet Interkozmosz programon belül 1980-ban feljutott az űrbe. A magyar úrhajós 8 napot 20 órát és 45 percet töltött a Szaljut-6 űrállomáson három társával és

kedvencével, a TV-macival, illetve kislánya babájával. Óriási dolog volt ez, hiszen 1980 előtt minden magyar fejében az a kép élt, hogy csak a nagyhatalmak repülhetnek az űrben. Erre jött egy kis községből származó magyar ember, aki hirtelen kikerült az űrbe, és azt se tudjuk, hogyan ment fel oda. Jó, ha akarnám, sem mondhatnám, hogy hirtelen, hisz Farkas Bertalannak és kollégájának, Magyarai Bélának mind fizikailag, mind lelkileg extrém kihívásoknak kellett eleget tenniük, hogy egyáltalán megforduljon a szovjetek fejében, hogy alkalmazzák őket. Szerencsére mindketten jól bírták a kiképzést, és egyikük sikeres űrrepülést is hajtott végre. Erre a küldetésre az egész haza méltósággal gondolt, és mindenki büszke volt rájuk, máig is azok vagyunk.

Azonban nemcsak az első magyar űrutazóra gondolunk ilyen szívvel, hanem a magyar űrkutatás minden fontos állomá-

sára, hiszen jóval messzebbre nyúlik vissza történetünk. 1946-ban Bay Zoltán mondhatni "homemade" eszközökkel megállapította rádióhullámokkal a Föld és Hold közötti távolságot, ami az első magyar űrutasítási tevékenységnek számított. Ez igazán nagy előrelépés volt a magyar tudomány terén, így ahogy teltek az évek, egyre nagyobb jelentőséget tulajdonítottak a magyarok is az űr világának. Az 1950-es évek végétől megalakult az orvosokból, fizikusokból, meteorológusokból, mérnökökből és csillagászokból álló asztronautikai bizottság, 1961-től pedig önálló csoport kezdett kifejezetten űrutasítással foglalkozni a Műszaki Egyetemen. Magyar tudósok folyamatosan dolgoztak műszereken, így nem egyszer magyar berendezés segítette az űrben kutatók munkáját. Farkas Bertalan magyar űrhajós után a 2000-es években ifjabb Simonyi Károlynak volt lehetősége a semmiben lebegni, hiszen űrturistaként ő az egyetlen ember, aki két ízben is járt a Nemzetközi Űrállomáson. Mérőföldkőnek tekinthető végül a 2015-ös év, hiszen Magyarország ekkor lett az Európai Űrügynökség (ESA) teljes jogú tagja, így ez további lehetőségeket nyújtott az országnak.

Hol tartunk most? Azt gondolhatnánk, hogy a magyar űrutasítás kissé lecsillapodott, és ha nem is hagytuk abba, meglehetősen kevesebb látványos dolog történt az elmúlt 44 évben. A fejlett technológia világszinten egyre több tudást hozott a felszínre, és ezáltal szerény véleményem szerint ahelyett, hogy közelednénk, távolodunk az univerzumtól, és már nehéz úgy nézni az eget, hogy közel érezzük magunkat hozzá. 2024-ben azonban újra közel jöhet, személyesebbé válhat számunkra, mert újra magyar ember fog menni az űrállomásra, ezúttal a Nemzetközi Űrállomásra (ISS), ahol magyar technológiával segítik elő a globális űrutasítást. Ez a HUNOR-program. Kis kontextusnak: a HUNOR a Hungarians to orbit rövidítése. Nagyon tetszik, hogy ilyen eredeti magyar rövidítés jött létre, hisz a Hunor név már évszázadok óta a miénk, gondoljunk csak a csodaszarvas történetére, csak a most fennálló Hunor nem a szarvast kergeti, hanem a csillagokat űzi. A mai lehetőségekkel könnyebb lesz bejutni az űrbe, mint 40 évvel ezelőtt, de a fizikai és lelki megpróbáltatások most is aktuálisak. A négy jelölt megint reményt ad az ország fiataljainak arra, hogy most is van lehetőség az oldal másik feléről nézni a Földet. Szakály András, Schlégl Ádám, Kapu Tibor és Cserányi Gyula együtt versenyeznek egy helyért az űrhajón. A legjobban pedig minden bizonyos a kupola izgatja őket.

A kupola. A kupola az a hely, ahonnan kitekintve mindent láthatsz. A sarki fényt, a felhőket, a felszántott dombokat és a viharokat. Számomra igazán döbbenetes az, hogy csupán a fejed elmozdításával megtapasztalhatod az érzést, hogy egyik pillanatban milyen óriási vagy, és pár másodperccel később mégis milyen apró. Ez a két ellentétes érzés oly közel egymáshoz

biztosan valami félelmetesen felemelő tudat. A kupola egyik felén, mikor a Földet nézed, az erő és gondtalanság található, mindent látsz és mindenkit. Biztonságban érzed magad azokban a percekben, mikor oda nézel le, ahonnan eddig felnéztél. Biztonságban érzed magad, amikor kitisztul alattad az ég, amikor meglátod az abszurdan kék óceánokat és a letisztult, több hektáros földeket, amik lent eddig olyan nagyok voltak és félelmetesek, most meg aprók és ártatlanok. Látod az óceánokat, amiket eddig, ha lentről bámultál, félelem fogott el, és most könnyed, idilli érzés. Látod a hegyeket, amiket eddig tolatkodóan nagyoknak véltél, de most a kisujjaddal el tudod takarni a látókörödből az ívüket. Látod a csillagokat, amik lentről csodaszép látványt nyújtottak, most viszont hirtelen eltűnnek a felszínről, és csak a végtelenbe nyúló feketeség látszik. Újra előjön az érzés, mikor kiskorodban könnyekkel teli szemmel futottál a szüleidhez, mert elvették az áramot, és nem láttál semmit. Csupán annyi a különbség, hogy a szobának van vége és a sötétség véges, de az űr nem viccből kapta a nevét, ott tényleg a végtelen sötétség uralkodik. Ott a fény se tud lépést tartani a tudatlanul. Ebben a kettős érzésben, hogy egyszerre szép és félelmetes, a nagyságunk hirtelen részecskékre foszlik. Akármilyen nagyok voltunk, a végtelenhez képest jelentéktelenül apró minden. A hegyek, az óceán, a Föld - minden iszonyatosan kicsi az űrhöz viszonyítva.

De akkor miért fontos az, ha mi, mint apró puzzle-darabok a mindenségben, eljutottunk az űrbe? Miért olyan nagy dolog a magyar űrprogram, ha minden olyan kicsi? Ez a gondolat egy ideje a fejemben van, de csak annyira jutottam, hogy a nemzetközi telekommunikáción, a víz- és éghajlati megfigyeléseken, az interneten, a meteorológiai szolgáltatásokon, a műholdas navigáción túl másért fontos nekem. Elsősorban a remény miatt. A remény miatt, hogy mi, a magyar nemzet, fontosak vagyunk. Magyarokként olyat értünk el, ami 75 évvel ezelőtt még lehetetlennek bizonyult. És pont, ahogy reményt adott Bay Zoltán feltalálása, Farkas Bertalan sikeres úrutasítójának vagy ma a HUNOR-projekt célja, reményt ad a magyar űrutasítás egésze arra, hogy nem vagyunk annyira jelentéktelenek. Hogy mi, mint kicsi ország, mint magyar emberek képesek vagyunk elérni lehetetlennek tűnő dolgokat. Ez nemcsak nekem, hanem egy csomó hozzám hasonló gyereknek reményt adhat, hogy van rá esély, hogy mi is megéljük azt a tapasztalatot, amikor egyszerre érezzük magunkat iszonyat fontosnak és elképesztően jelentéktelennek. Szóval nekem mindez azt a reményt adja, hogy egy nap akár még én is ugyanolyan gyermeki kíváncsisággal fogom nézni fentről a Földet, mint akkor este lentről a csillagokat.

Okos-Rigó Rózsa
VIII. osztály

Az Ady Endre Szakiskola támogatói

Kalotaszentkirály Polgármesteri Hivatala

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

KOLOZS MEGYEI TANÁCS

RMSZ

COMMUNITAS ALAPITVANY

BETHLEN GÁBOR Alap

TÁMOGATÓK CSÖÖRI SÁNDOR ALAP

Kalotaszentkirályi Vándorok Egyesülete

iskola alapitvany

DAVINGZE TOURS

SC ALFA KALOTA SRL

REPRESENTANT TERITORIAL DeLaval TERULETI KÉPVISELET

KOLOZS MEGYEI MAGYAR GAZDÁKSZÖVETSÉGE AAMC

EPOXY FLOOR SC. SENTRON SRL

TECHWOOD

INIST

Médiatámogatók: Szabadság krónika Kalotaszeg

Destinația Anului

Având în vedere solicitarea Consiliului Județean Cluj privind competiția **"Destinația Anului"** care este cea mai importantă competiție de turism din România, fiind totodată o platformă multimedia ce promovează destinațiile românești pe tot parcursul anului (link: <https://destinatiaanului.ro/>). Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România, alături de organizatorii celei de-a patra ediții a competiției „Destinația Anului” au transmis Consiliului Județean Cluj invitația de a participa, în mod gratuit, la acest eveniment prin nominalizarea unei destinații din județul nostru la categoria **"Sate de poveste"**. În acest sens Consiliul Județean Cluj a propus pentru participare la această competiție localitatea Sâncraiu. Prezentarea pentru participare a fost transmisă cu următoarea descriere și fotografii. Vă ținem la curent cu informațiile privind această competiție.

Descriere:

Sâncraiu, una dintre capitalele turismului rural din România, se află situată în partea de vest a județului Cluj, Transilvania, la o altitudine medie de 597 m, în imediata apropiere a orașului Huedin. În proximitatea localității se situează drumul european E60, respectiv drumul național DN1R, Huedin-Albac.

Sâncraiu se află în relativa apropiere a două orașe importante din punct de vedere economic și socio-cultural, la 57,9 km de orașul Cluj-Napoca, și la 66,6 km de orașul Zalău. Principalul drum județean care străbate localitatea este DJ 103J.

Sâncraiu este situată între rama cristalină a Apusenilor reprezentată de dealuri cum ar fi Vârful lui Bogdan 1151m, Horaița 1078m, Dealul Dulului 917m și Măgura 754m. Spre Depresiunea Huedinului limita o formează lanțul dealurilor așezate pe cumpăna de ape dintre râurile Crișul Repede și Valea Călatei. Localitatea Sâncraiu face parte din regiunea cunoscută sub denumirea "Țara Călatei"

Prima atestare scrisă a localității Sâncraiu datează din anul 1288, localitatea fiind prezentată ca reședința familiei Mikola, familie nobilă din Mănăstireni. În aceea vreme localitatea a fost formată din două localități, Zam și Sâncraiu. Ulterior, cele două localități s-au unit, formând actuala localitate.

Sâncraiu, deși deține o suprafață redusă, de doar 5714 ha, frumusețea peisajului înconjurător reprezintă o atracție pentru turiștii veniți din toate colțurile țării și ale lumii.

Localitatea dispune de o infrastructură tehnico-edilitară bine pusă la punct, astfel fiecare gospodărie este bransat la rețeaua de apă potabilă și racordat la sistemul de canalizare, toate străzile sunt asfaltate, trotuare și șanțuri amenajate, iluminat public modern.

Prin programul local de "Comună Înflorită" anual sunt amplasate pe domeniul public peste o mie de ghivece și jardini-

ere cu mușcate curgătoare, s-au plantat peste 15 mii tulpini de trandafir și peste 60 mii de bulbi de lalele.

Sâncraiu are o viață culturală înfloritoare, reprezintă centrul cultural al regiunii. În localitate sunt organizate evenimente importante nu numai pe plan local, ci și pe plan regional sau chiar internațional. Evenimentele organizate se adresează unui public larg cum ar fi: tabără internațională de dansuri și cântece populare, care are o vechime de peste 30 ani, zilele comunei Sâncraiu, festivalul măceșelor, balul strugurilor, tabăra de creație, zilele Ady Endre, etc.

Localitatea Sâncraiu a obținut titlul de "Sat European" pentru acțiunile comunitare înscrise în concursul "Satul Românesc, sat European", organizat în anul 2005 de către Delegația Comisiei Europene în România. Sâncraiu este un sat agroturistic în care funcționează o agenție de turism și pensiuni clasificate de Ministerul Turismului, respectiv recent Comuna Sâncraiu a fost declarat "Stațiune turistică de interes local".

În localitatea Sâncraiu funcționează Școala Profesională "Ady Endre" cu internat și cantină, totodată localitatea dispune de o infrastructură sportivă de învidiat bază sportivă multifuncțională și sală de sport în incinta școlii, pistă de bicicletă, stadion de fotbal cu nocturnă, iar în anul 2020 s-a finalizat construirea unui bazin de înot acoperit semiolimpic. În anul 2023 a fost inaugurat un patinoar acoperit autosustenabil. Este în curs de construire un centru cultural cu o arhitectură specifică zonei Călatea.

Sâncraiu deține și un patrimoniu etnocultural important, patrimoniu valorificat în cadrul activităților turistice, respectiv în cadrul diferitelor evenimente organizate. Patrimoniul etnocultural include pe de o parte tradiții și obiceiuri, dansuri (dansuri feciorești, tradiții de Crăciun, de Paști, Balul Strugurilor etc.) pe de altă parte diferite obiecte vechi, de o valoare etnoculturală ridicată (port popular, mobilier cu elemente și motive populare, broderii tradiționale etc.). În localitate este amenajat o casa tradițională cu obiecte și porturi populare relevante din zonă, iar biserica reformată construită în secolul XIII este declarat monument istoric.

Dansurile populare din localitate reprezintă un patrimoniu păstrat și în ziua de azi. Ansamblul de dansuri populare funcționează de peste 20 de ani și a prezentat dansurile specifice zonei în localitățile din țară, respectiv și în afara granițelor, participând la festivaluri internaționale. Pe această tradiție de dansuri se bazează și organizatorii Taberei de Dansuri Populare Internaționale, având participanți de pe 5 continente și nenumărate țări. Ansamblul folcloric "Felszeg Gyöngye" din localitate are momentan patru grupe de vârstă însumând peste 120 de persoane.

Locuitorii din satul Sâncraiu, cu o îndelungată experiență în agroturism, vă invită din adâncul inimii să le călcați pragul casei.

Mulțumim d-lor Balogh Tibor (Foto Loco), Vas Géza, Lonnay Arthur és Cosmin Giurgiu (Țara Călatei) pentru fotografii.

Az év célállomása

A Kolozs Megyei Tanács felhívást tett közzé az „ÉV CÉLÁLLOMÁSA” című országos megmérettetési turisztikai versenyre. A Megyei Tanácsok Országos Egyesülete és az „ÉV CÉLÁLLOMÁSA” 4-ik évad szervezői, lehetővé tették a Kolozs Megyei Tanács számára, hogy jelöljön megyéinkből egy települést a „MESEBELI FALU” cím elnyerésére. A Kolozs Megyei Tanács Kalotaszék király-Zentelkét javasolta erre a megmérettetésre.

A részvételre való bemutatkozáshoz a következő leírást és képeket csatoltuk. A következőkben is tájékoztatni fogjuk önöket az ezzel a versennyel kapcsolatos tudnivalókról.

Leírás:

Kalotaszék király a romániai faluturizmus egyik fővárosa, Erdély, Kolozs megye nyugati részén fekszik, Bánffyhunяд mellett, 597 m tengerszint feletti magasságban. A település közelében az E 60-as európai út és a DN1R Bánffyhunядot Fehér megyével összekötő főút található.

Kalotaszék király két fontos gazdasági és kulturális város között helyezkedik el, 57,9 km-re Kolozsvártól és 66,6 km-re Zilahótól. A községen áthalad a DJ 103J jelzésű megyei út.

A falu a Kalota-patak és Tölgy-patak völgyeiben épült. Határában a legmagasabb domborzati forma a nyugati részen kiemelkedő Kő-hegy vonulata helyenként sziklás gerince. Legmagasabb csúcsai a Kőhegy-tető (1050 m), valamint a Tomordok- vagy Bogdán-tető 1150 m. Vele párhuzamosan halad, nyugatra a Kalota-havas (Vigyázó vagy Vlegyásza) vonulata, mely az 1836 m magas csúcsával a második legmagasabb hegytomb az Erdélyi-középhegységben.

A település első írásos említése 1288-ból való, ekkor lett a falu a magyargyerőmonostori Mikola család tulajdona.

Abban az időben két településből állt, Szentkirály és Zentelke. E két település később egyesült és felvette a Kalotaszék király-Zentelke megnevezést.

A településnek nem területi nagyságában rejlik varázsa, mindössze 5714 hektáron fekszik, de a táj körülölelő szépsége a világ minden részéről vonzza a turistákat.

A település korszerű infrastruktúrával rendelkezik, minden háztartás csatlakoztatva van a víz és szennyvíz hálózatra, a kivilágított, aszfaltos utak mentén rendezett járdák és esővizelvezető árkok találhatók.

A „Virágos település” helyi program keretén belül évente több mint ezer cserepes futó muskátli kerül kihelyezésre a villanyoszlopokra. Több mint 15000 rózsatő és 60000 tulipán díszíti a települést.

Kalotaszék királynak virágzó kulturális élete van, nemcsak helyi, régiós, hanem nemzetközi szinten is, az események nemcsak a helyi lakosságnak szólnak, hanem mindenkinek határon innen és túl.

A Nemzetközi Táncbör évente megrendezésre kerül, ezenkívül falunapokat, csipkefesztivált, szüreti bált és Ady-napokat is szerveznek.

A közösségi tevékenységei alapján Kalotaszék király 2005-ben elnyerte az EURÓPAI FALU címet, az Európai Bizottság küldöttei által szervezett versenyen.

A településen több minősített vendégfogadó várja a vendégeket. Utazási iroda is működik. A falut Helyi érdekeltségű turisztikai üdülőhelynek minősítették.

Kalotaszék királyon működik az ADY ENDRE SZAKISKOLA mely bentlakással és étkezdével rendelkezik. Az iskola területén sportterem, multifunkcionális sportbázis, fedett uszoda és fedett korcsolyapálya is található.

Tavaly elkezdődött az új kultúrotthon építése, mely sajátos kalotaszéki építészeti stílusban van megtervezve, a kivitelezési munkálatok a végéhez közelednek.

A falunak mélyre nyúló kulturális öröksége megjelenik a turizmusban, rendezvényeink megszervezésében, táncainkban, hagyományainkban (karácsonyi kántálás, húsvéti locsolkodás, szüreti bál, stb) és sikerült megmenteni az utókor-nak (kalotaszéki népviselet, festett bútorok, kézimunkák...), melyek megtekinthetőek a tájházban is.

A XIII. századi református templom történelmi műemléknek van nyilvánítva.

A néptánc ma is fontos helyet foglal el a közösség életében. A táncsoport több mint 20 éve működik bemutatva helyi és más tájegységek táncait hazánkban és nemzetközi rendezvényeken. Településünkre, a Nemzetközi Táncbörre 5 kontinensről, számos országból érkeznek résztvevők. A „Felszeg Gyöngye” néptáncsoportban az oktatás jelenleg 4 korcsoportban zajlik, és több mint 120 tagot számlál.

Kalotaszék király lakosai, akik sokéves vendégfogadói tapasztalattal rendelkeznek, szeretettel meghívják és várják önöket, hogy átlépjék házaik küszöbét.

Köszönet Balogh Tibornak (Foto Loco), Vas Gézának, Lonay Arthurnak és Cosmin Giurgiu-nak (Țara Călatei) a rendelkezésünkre bocsátott fotókért.

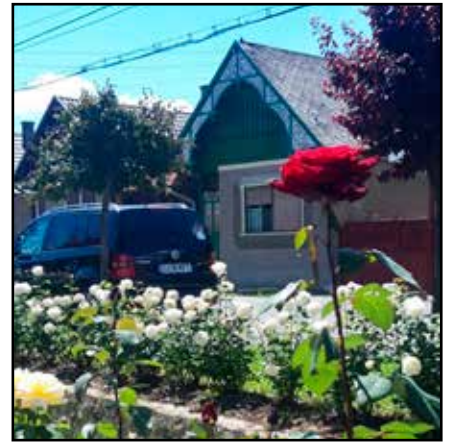

Încă o comună clujeană primește statut de stațiune turistică de interes local

Județul Cluj va avea o nouă stațiune turistică de interes local după ce în decembrie 2022 au primit acest statut cinci localități clujene.

Guvernul României urmează să adopte, vineri, 16 februarie a.c., hotărârea pentru aprobarea atestării unor localități sau părți din localități ca stațiuni turistice de interes local.

Printre acestea se află și cunoscută comună de la poalele Vlădesei.

„Având în vedere solicitările și documentațiile depuse de autoritățile administrației publice locale, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului a procedat la verificarea îndeplinirii criteriilor legale, efectuând inclusiv vizite la fața locului”, se precizează în nota de fundamentare ce însoțește proiectul de hotărâre de Guvern.

Unitatea administrativă a făcut acest demers pentru a putea accesa mai ușor fonduri europene în vederea realizării unor proiecte menite să asigure modernizarea comunităților și creșterea calității vieții.

Proiectul de hotărâre de guvern prevede atestarea ca stațiuni turistice de interes local a 14 localități sau părți din localități iar printre acestea se află și comuna Sâncraiu din județul Cluj.

Comuna Sâncraiu se află situată în partea de vest a județului Cluj, Transilvania, în imediata apropiere a orașului Huedin. În proximitatea comunei se situează drumul european E60, respectiv drumul național DN1R, Huedin-Albac. Comuna Sâncraiu se află în relativa apropiere a două orașe importante din punct de vedere economic și socio-cultural, la 57,9 km de orașul Cluj-Napoca, și la 66,6 km de orașul Zalău. Principalul drum județean care străbate comuna este DJ 103J.

Comuna are în componență localitățile Sâncraiu-centru de comună, satele aparținătoare: Brăișoru, Alunișu, Domoșu și Horlacea și face parte din regiunea cunoscută sub denumirea de „Țara Călatei”. Prima atestare scrisă a localității Sâncraiu datează din anul 1288, localitatea fiind prezentată ca reședința familiei Mikola, familie nobilă din Mănăstireni. În aceea vreme localitatea a fost formată din două localități, Zam și Sâncraiu, și acestea nu se aflau pe teritoriul actual al satului. Ulterior, cele două localități s-au unit, formând actuala localitate, însă localnicii păstrează denumirea și în ziua de azi, cele două părți ale localității fiind denumite Zam și Sâncraiu. Din punct de vedere al reliefului, comuna situată la o altitudine medie de 597 m, are un teritoriu divers, alcătuit în mare

parte de dealuri a căror înălțime scade în direcția sud-nord. Cele mai înalte puncte de relief sunt Vârful lui Bogdan, cu o înălțime de 1151 m și Horaița – 1078 m. Cel mai important curs de apă care străbate teritoriul comunei Sâncraiu este râul Călata, care izvorăște din masivul cristalin Boroleasa, și străbate localitățile Sâncraiu și Brăișoru, respectiv afluenții acestora. Râul face parte din rețeaua hidrografică a Crișului Repede. Așezarea teritorială a comunei Sâncraiu prezintă un relief format din lunci însoțite de terase joase și fâșii de câmpii piemontane și dealuri care fac trecerea spre zonele montane înconjurătoare. Prin poziția geografică, teritoriul comunei cuprinde forme variate de relief, depresiuni, dealuri și munți cu întinse păduri și pajiști naturale, bogate resurse minerale, așezate la altitudinea de 500–1100 m. Valea Sâncraului, Pârâul Noroios și Pârâul Românului (Alunișului) străbat teritoriul satului Alunișu dinspre sud-vest spre nord est și se varsă în Râul Călata; Valea lui Băl izvorăște chiar de sub vârful Bogdan și când ajunge în Sâncraiu, șerpuieste când de-o parte când de alta a Căii Baciului (Bacsimege) creând un peisaj pitoresc; satele Horlacea și Domoșu sunt străbătute de Valea Domoșului, singurul curs de apă care se varsă direct în Râul Crișul Repede, în dreptul orașului Huedin. Resursele antropice îmbogățesc valorificarea moștenirii culturale locale și înfrumusețează și mai mult tradițiile naționale. Dintre acestea menționăm următoarele: – Biserica reformată din satul Sâncraiu.

A fost construită în secolul al XIII-lea, în stil gotic și a fost restaurată de câteva ori de-a lungul timpului, prima fiind la scurt timp după edificare, când a avut loc invazia mongolă, tavanul fiind incendiat. Turnul a fost construit în 1762 și are trei clopote. Unul dintre clopote este de pe vremea lui Matei Corvin, datând din anul 1481. Orga a fost construită de István Kolonics în 1876. Coroana de deasupra amvonului a fost dăruită bisericii de contele Miklós Bánffy, iar scaunul preotesei de Samuel Jósika; – Biserica reformată din satul Alunișu. Păstrează zidurile vechii biserici catolice, construită în anul 1273,

dar datorită renovărilor suferite în timp (1690, 1728, 1897, 1904) și-a schimbat mult înfățișarea, pierzându-și inclusiv aspectul medieval. Biserica păstrează tablourii valoroase, anvonul și corul, două lucrări de mare rafinament realizate de renumitul tâmplar Lorenz Umling cel Bătrân, un meșter sas foarte renumit; – Biserica reformată din satul Domoșu. Biserica se remarcă prin stilistica sa care conduce la concluzia că nava bisericii aparține perioadei romanice (secolul al XIII-lea), la care s-au adăugat în timp elemente gotice și renaștentiste. Se remarcă și mobilierul pictat al bisericii despre care se spune că a fost pictat între 1700 și 1830; – Biserica reformată din Domoșu – Despre biserica reformată din Domoșu nu s-au păstrat date arhivistice medievale. Din considerente stilistice se presupune întemeiat, că nava bisericii aparține perioadei romanice (sec. XIII.), la care ulterior, cel mai probabil în decursul secolului al XV-lea, s-a alăturat un cor poligonal gotic mai nou, de dimensiuni mai mari decât cel romanic demolat. De asemenea, pe bază stilistică, se pare că turnul datează tot din evul mediu. – Biserica reformată din satul Horlacea. – Monumentul și teiul lui Ady Endre în centrul satului Sâncraiu, pe malul râului Călata, se află un tei mai deosebit, ce crește aici de la sfârșitul secolului al XIX-lea, când a fost organizată o acțiune de plantare de către directorul școlii Czuczka János. Atunci au fost plantați 23 de copaci în localitate. – Biserica ortodoxă – Parohia Sâncraiu se află situată la o distanță de 56 km de Municipiul ClujNapoca și 6 km de Huedin.

Conform datelor păstrate în parohie reiese că românii din comună au avut biserica din lemn în anul 1829, în cimitirul ortodox. Este totuși posibil ca biserica să fie mai veche, însă nu au fost păstrate documente deoarece au ars în anul 1848 odată cu biserica. – Muzeul particular Vincze-Kecskes, de o deosebită frumusețe, este una din atracțiile majore ale localității Sâncraiu, reunind în aceeași clădire trei camere cu destinații diferite: camera curată, atelierul de tâmplărie și camera farfuriilor pictate. Curtea muzeului Vincze-Kecskes este o adevărată curte tradițională ungurească, o mostră a unui

muzeu popular adunând uneltele și instrumentele vieții de zi cu zi a locuitorului acestei zone. Farmecul acestui loc este că aici se lucrează în atelier, se coace pe plită, se fac diferite treburi gospodărești pentru satisfacția turiștilor curioși. Întreaga Țară a Călatei formează o zonă etnografică unitară și cu multă personalitate dar, la Sâncraiu, turistul poate surprinde activitățile de sculptură în piatră și în lemn, pictarea mobilei, realizarea broderiilor și țesăturilor. Sculptura în lemn este bogat ornamentată cu motive stilizate (flori, păsări, soare, lună) și cu diferite inscripții. Casele tradiționale din Sâncraiu sunt cea mai elocventă dovadă a a talentului și măestriei sculptorului în lemn.

La tot pasul, casele localnicilor au fațade cu pridvoare din scândură, frumos decorate și pictate. Piesele de mobilier pictat, adevărate opere de artă, înnobilează multe dintre pensiunile turistice din zonă. Principalele motive decorative ale mobilierului pictat sunt: laleaua, trandafirul în diferite stadii de înflorire, buchetele și ghirlandele de flori policrome. Cusutul este o preocupare permanentă a oricărei femei și fete din Sâncraiu. Nu există casă din Sâncraiu să nu aibă obiecte cusute: ștergere, fețe de masă, perdele și draperii. Pe pânza țesută din cânepă sunt desenate motivele tradiționale: flori, păsări, arbori etc. Forme de turism practicate sunt: turismul rural, care include o gamă largă de modalități de cazare, evenimente, festivități, sporturi, alte distracții și activități de petrecere plăcută a timpului liber, toate desfășurate într-un mediu tipic rural; turismul cultural – prin calendarul foarte bogat în evenimente social-culturale și comunitare, lista obiectivelor înscrise în Lista Monumentelor Istorice. Evenimente locale: balul strugurilor, eveniment care începe cu o paradă a tinerilor, băieții călare și fetele într-o căruță împodobită cu cetini de brad, îmbrăcați în costume tradiționale. Aceștia colindă satul cântând. În fața alaiului, un tânăr în haine ponsite, călare pe un măgar se oprește la fiecare colț de stradă pentru a invita lumea ieșită pe la porți la petrecere; balul măceșelor, începe cu un concurs de preparat gem de măceșe. În anul 2022 s-a desfășurat cea de-a XVII-a ediție. Pe lângă programul propriu-zis al competiției, au loc prezentări de obiecte tradiționale, turiștii pot vizita o casă veche devenită muzeu, sau se pot plimba prin sat cu căruța. Meșterii populari își expun în piața Sfântului Ștefan obiectele tradiționale: sculpturi în lemn, piese de mobilier pictate, mărgelile colorate, cusături populare, cămăși, pieptare, împletituri din nuiel etc; Zilele comunei Sâncraiu; Tabăra Internațională de Dansuri și Cântece de la Sâncraiu face dintr-o localitate de munte o destinație de vacanță pentru turiști din toate colțurile lumii. Mii de oameni vin aici de 23 de ani. Turiștii nu sunt doar din Europa, din țări precum Ungaria, Polonia, Olanda, Belgia sau Germania, ci și din state mai îndepărtate precum Canada, Mexic, Argentina și chiar Japonia. Tradițiile popula-

re, arta și cultura sunt simboluri importante pentru o imagine regională coerentă și atractivă pentru turiștii autohtoni și străini. Promovarea localității se realizează prin intermediul web site-ului: www.sancraiu.ro și www.kalotaszeg-davincze.ro. Documentația transmisă de Consiliul Local al comunei Sâncraiu este în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, cu completările și modificările ulterioare și a fost aprobată prin Hotărârea Consilului Local al comunei Sâncraiu, județul Cluj, nr. 23 din 07.02.2023. Locali-

tatea Sâncraiu îndeplinește criteriile minime obligatorii pentru atestarea stațiunilor turistice de interes local și întrunește un punctaj de 145 puncte la criteriile suplimentare, față de de minimul de 90 de puncte necesare pentru atestarea ca stațiune turistică de interes local.

Precizăm că în decembrie 2022 au primit statut de stațiune turistică de interes local comunele Beliș, Măguri Răcățău, Mărgău, Săcuieu și localitatea Valea Drăganului, comuna Poieni.

C. PURIȘ

16 februarie 2024

Szerző: Székely Kriszta
2024. február 19.
forrás: szabadsag.ro

Kalotaszentkirály község helyi érdekeltégű turisztikai település minősítést kapott

Kalotaszentkirály község elnyerte a helyi érdekeltégű turisztikai település minősítést, amely újabb európai projektek elindításában jelenthet előnyt – tájékoztatta lapunkat Póka András György polgármester. A község már két évvel ezelőtt benyújtotta pályázatát, de a minisztériumok átszervezése miatt a döntés késett. Elsősorban a szálláshelyek számát és minőségét, az infrastruktúra fejlettségét, a zöld felületek mennyiségét vették figyelembe. Fontos szempont volt az önkormányzat turisztikai stratégiája, Póka András György érdeklődésünkre elmondta: több elképzelés is felmerült,

Kalotaszentkirály komolyan "rástartolt" az EU-pályázatokra – Póka András György polgármester

amelyekre pályázati úton pénzforrásokat lehetne szerezni, gondolkodnak kalandpark, illetve az Erdélyben honos fákat bemutató arborétum létesítésében. Kolozs megyében Jósikafalva, Rekető, Meregnyó és Székelyjő községek, illetve a Dregán-völgye számít még helyi érdekeltégű turisztikai településnek.

A pályázat benyújtása óta eltelt két évben Kalotaszentkirály község önkormányzata további új beruházásokat indított. Amint arról lapunk is tudósított, tavaly adták át a fedett korcsolyapályát, a befektetés összértéke 700 000 euró.

Szintén megírtuk: a régi kultúrotthon helyére újat építenek. A polgármester most arról számolt be: a munkálatok olyan jól haladnak, hogy a tervezettnél fél évvel hamarabb adhatják át a korszerűen berendezett, ugyanakkor a hagyományos kalotaszegi építészeti jegyeket őrző épületet. A projektet az Országos Befektetési Vállalat (CNI) finanszírozza, a beruházás összértéke 3 000 000 euró. A kétszintes, 1133 négyzetméter összterületű épületben előadóterem, könyvtár, olvasószoba, próbaterem. Aláírták ugyanakkor a Fejlesztési Minisztériummal a község földgáz hálózatának a kiépítésére szóló finanszírozási szerződést. A beruházás összértéke 8 000 000 euro. Sikeresen pályáztak a Nemzeti Helyreállítási és Rezilienciaterv keretében új bútorzatra, didaktikai anyagokra, digitális eszközökre az Ady Endre Szakiskola számára, a finanszírozás értéke több mint 300 000 euró vissza nem térítendő támogatás – hogy csak néhányat említsünk a nagyon hosszú listáról.

Póka András György elmondta: idén is folytatódik a virágos község program, a Kalotaszentkirályhoz tartozó településeken – Katolatszentkirály-Zentelke, Jákótelke, Kalotadamos, Magyarókereke, Malomszeg - a közintézmények ablakaiban és a villanyoszlopokon több mint ezer futómuskátlit helyeznek ki. A szokatlan februári melegben már „mocarog” a két éve elültetett 60 ezer tulipánhagyma, ezt a 15 ezer rózsaszatő pazar virágba borulása követi.

Épül az új kultúrotthon

SILVANUS ÖKOLÓGIAI EGYESÜLET

„Együtt egy egészséges környezetért”

Kérjük Önt, hogy személyi-jövedelemadója 3,5%-ával támogassa egyesületünket e nemes cél érdekében.

A jelen felhíváshoz az űrlapot (melyet a Pénzügyi Hivatalnál – Finante, vagy a Polgármesteri Hivatalnál lehet igényelni), kérjük a következőképpen kitölteni:

Denumire entitate nonprofit:
ASOCIAȚIA ECOLOGICĂ SILVANUS

Cod de identificare fiscală
al entității nonprofit: **15846785**

Cont bancar (IBAN)
RO73 RZBR 0000 0600 0630 2818

Ön a már kifizetett adójának 3,5%-áról dönthet, hogy milyen célokra használják

Előre is köszönjük támogatását és bizalmát.

ASOCIAȚIA ECOLOGICĂ „SILVANUS”

„Împreună pentru un mediu sănătos”

Cerem și sprijinul D-voastră cu cel 3,5% din impozitul pe venit. Formularul (se poate solicita de la Direcția Generală a Finanțelor – Huedin sau de la Primăria Sâncraiu), sprijinind asociația noastră, se completează în felul următor:

Dumneavoastră trebuie să decideți în ce scop veți folosi procentul de 3,5% din impozitul plătit statului.

Mulțumim anticipat.

ARANYNÉ BARAN ZSUZSANNA

Feltámadt Jézus

*Feltámadt Jézus, erősebb volt, mint a halál.
És feltámasztja, akinek szívében hitet talál.
Keresd tehát Isten országát,
hogy megmutassa neked egykor orcáját.*

*Az égiekre irányuljon tehát figyelmed!
Meghalt érted Jézus, hogy ne kelljen fizetned
a bűneidért a saját életeddel neked,
és fel legyen írva a mennyországban neved.*

*És amikor Jézus megérkezik újra,
a mennyben énekelheted azt, hogy alleluja!
Áldott húsvéti ünnepeket
és örök üdvösséget kívánok neked!*

MIRĂUȚI SEBASTIAN

Nu a contat

*Pe lemn mi-ai aratat iubire
Chiar dacă eu te pironeam,
Nu au contat cuiele mele
Cat de adânc eu le băteam.*

*Ai vrut sa am astăzi viață
Sa pot trai prin crucea Ta,
Eu ti-am lăsat lacrimi pe față,
Iar tu purtata-l vina mea.*

*Tu mi-ai cerut puțină apă
Iar eu, otet Ti-am oferit
Nu a contat a Ta sudoare,
Tot mai adânc Te-am pironit.*

*Cu ultima suflarea ai strigat:
„O, Tatăl, iartă al lor păcat”
Iar eu cu sulita Ti-am dat
În groapa rece Te-am uitat.*

*Nu am crezut ca ai murit
Ca eu sa pot avea viață,
Dar Tu mormântu-ai biruit
Sa luminezi a noastră față.*

* VICCEK * BANCURI * VICCEK * BANCURI * VICCEK * BANCURI *

– Nem akarom, hogy egy koldus-hoz menj férjhez!
– De anya, hiszen te is egy nincstelen senkihez mentél hozzá.
– Te csak hallgass, annak is te vagy az oka!

*

Orvos a beteghez:
– Érdeklék önt a nők?
– Nem különösképpen! - von vállat a beteg.
– Hát az ital?
– Cseppet sem.
– És a dohányzással hogy áll?
– Nem dohányzom.
– A fenébe is! Magának semmi rossz szokása nincsen?
– De, van egy.
– Micsoda?
– Sokat hazudok.

*

Az orvost kérdezi egy barátja, hogy hova siet:
– Képzeld, már két hete járok egy beteghez!
– Szegény, és mi a baja?
– Nem tud fizetni.

*

Un om vine acasă rupt de beat.
Soția:
– N-am cuvinte!
Soțul:
– Mulțumesc lui Dumnezeu!
– De unde vii așa de fericit?
– De la dentist!
– Păi... nu înțeleg... de ce te bucuri așa tare?
– E plecat în concediu!

*

Rămas șomer, Bulă se duce la Oficiul pentru Plasarea Forței de Muncă.

– Bună ziua, vreau și eu un loc de muncă.
– Avem ceva foarte bine plătit, dar e mult de lucru.
– Nu, mulțumesc. Dacă am bani, îi dau pe băutură.
– Atunci, avem un loc în care nu prea aveți de muncă, dar e prost plătit.
– Nu, pentru că dacă am timp, fac rost de bani și îi dau pe băutură. Nu aveți ceva unde să muncesc toata ziua și să fiu prost plătit?
– Îmi pare rău, dar nu aveți studii superioare...

**Kiadja a Kalotaszentkirályi
Polgármesteri Hivatal**

Editat de Primăria Comunei Sâncraiu

✉ 407515, Sâncraiu nr. 340, județul Cluj
tel/fax: 0264 257588
e-mail: sancaiu@sancaiu.ro
web: www.sancaiu.ro